

Ez a dokumentum kizárólag tájékoztató jellegű, az intézmények semmiféle felelősséget nem vállalnak a tartalmáért

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 178/2002/EK RENDELETE

(2002. január 28.)

az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról

(HL L 31., 2002.2.1., 1. o.)

Módosította:

Hivatalos Lap

		Szám	Oldal	Dátum
► <u>M1</u>	Az Európai Parlament és a Tanács 1642/2003/EK rendelete (2003. július 22.)	L 245	4	2003.9.29.
► <u>M2</u>	A Bizottság 575/2006/EK rendelete (2006. április 7.)	L 100	3	2006.4.8.
► <u>M3</u>	A Bizottság 202/2008/EK rendelete (2008. március 4.)	L 60	17	2008.3.5.
► <u>M4</u>	Az Európai Parlament és a Tanács 596/2009/EK rendelete (2009. június 18.)	L 188	14	2009.7.18.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 178/2002/EK RENDELETE

(2002. január 28.)

**az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai
Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az
élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 37., 95., 133. cikkére és 152. cikke (4) bekezdésének b) pontjára,

tekintettel a Bizottság javaslatára ⁽¹⁾,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽³⁾,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽⁴⁾,

mivel:

- (1) A biztonságos és egészséges élelmiszerek szabad mozgása lényeges eleme a belső piacnak és jelentős mértékben hozzájárul az állampolgárok egészségéhez és jó közérzetéhez, valamint szociális és gazdasági érdekeikhez.
- (2) A Közösség politikájának érvényesítése során gondoskodni kell az emberi élet és egészség magas szintű védelméről.
- (3) Az élelmiszerek és takarmányok Közösségen belüli szabad mozgása csak úgy érhető el, ha a tagállamok élelmiszer- és takarmánybiztonsági követelményei között nincs jelentős különbség.
- (4) A tagállamok élelmiszerjogának koncepciói, elvei és eljárásai között fontos különbségek vannak. Amikor a tagállamok élelmiszerre vonatkozó intézkedéseket vezetnek be, ezek a különbségek akadályozhatják az élelmiszerek szabad mozgását, egyenlőtlen versenyfeltételeket teremthetnek, és ezáltal közvetlenül befolyásolhatják a belső piac működését.
- (5) Ennek megfelelően közelíteni kell ezeket a koncepciókat, elveket és eljárásokat, hogy a tagállamokban és a Közösség szintjén létrejövő az élelmiszerekre és takarmányokra irányadó intézkedések egységes alapja. Időre van azonban szükség ahhoz, hogy az egyes tagállamokban és a Közösségben is kiigazítsák a hatályos törvényi szabályozás egymással ellentétes rendelkezéseit, továbbá rendelkezni kell arról, hogy ameddig ez megtörténik, az e rendeletben megfogalmazott elvekkel összhangban alkalmazzák a vonatkozó törvényi szabályozást.
- (6) A víz, egyéb élelmiszerekhez hasonlóan, közvetlen vagy közvetett úton jut a szervezetbe, ily módon a víznek is szerepe van abban, hogy a fogyasztó szervezete ki van téve a különböző elfogyasztott anyagok, többek között a vegyi és mikrobiológiai szennyeződések hatásának. Miután azonban az emberi fogyasztásra szánt víz minőségének ellenőrzéséről a 80/778/EGK ⁽⁵⁾ és a 98/83/EK ⁽⁶⁾ tanácsi irányelv már rendelkezik, elegendő, ha a

⁽¹⁾ HL C 96., 2001.3.27., 247. o.

⁽²⁾ HL C 155., 2001.5.29., 32. o.

⁽³⁾ 2001. június 14-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament 2001. június 12-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé), a Tanács 2001. szeptember 17-i közös állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé), valamint az Európai Parlament 2001. december 11-i határozata (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé). A Tanács 2002. január 21-i határozata.

⁽⁵⁾ HL L 229., 1980.8.30., 11. o. Az irányelvet a 98/83/EK irányelv hatályon kívül helyezte.

⁽⁶⁾ HL L 330., 1998.12.05., 32. o.

▼B

vizet a 98/83/EK irányelv 6. cikkének értelmében a megfelelőségi pontot követően veszik figyelembe.

- (7) Helyénvaló, ha az élelmiszerjog tartalmazza a takarmányra, többek között a takarmány előállítására és felhasználására vonatkozó követelményeket, amennyiben a takarmányt élelmiszertermelésre szánt állatok etetésére használják. Ez nem sérti a jelenleg és a jövőben alkalmazandó, takarmányokra vonatkozó jogszabályokban rögzített hasonló követelményeket, amelyek minden állatra vonatkoznak, beleértve a háziállatokat is.
- (8) A Közösség az egészségvédelem magas szintjét tartotta szem előtt az élelmiszerjog kidolgozása során, amelyet diszkrimináció nélkül alkalmaznak függetlenül attól, hogy az élelmiszert vagy takarmányt a belső piacon vagy a nemzetközi piacon forgalmazzák.
- (9) Gondoskodni kell arról, hogy a fogyasztók, az egyéb érdekelt csoportok és a kereskedelmi partnerek megbízzanak az élelmiszerjogot kialakító döntési folyamatokban, a jogszabályok tudományos megalapozottságában, valamint az egészség és egyéb érdekek védelmét ellátó intézmények struktúráiban és függetlenségében.
- (10) A tapasztalatok azt mutatják, hogy szükség van olyan intézkedések bevezetésére, amelyek garantálják, hogy a nem biztonságos élelmiszerek ne kerülhessenek a piacra, és biztosítják, hogy legyenek olyan rendszerek, amelyek felismerik az élelmiszerbiztonsági problémákat és a belső piac megfelelő működése, illetve az emberi egészség védelme érdekében megteszik az ellenintézkedéseket. A takarmánybiztonsággal kapcsolatos hasonló problémákat is meg kell oldani.
- (11) Az élelmiszerbiztonság kellően átfogó és egységes megközelítése érdekében szükség van az élelmiszer- és takarmánybiztonságot közvetlenül és közvetve befolyásoló rendelkezések, többek között az élelmiszerekkel érintkező anyagokra és árucikkekre, állati takarmányra és egyéb mezőgazdasági alapanyagokra az elsődleges termelés szintjén vonatkozó rendelkezések széles körét átfogó élelmiszerjogra.
- (12) Az élelmiszerbiztonság érdekében figyelembe kell venni az élelmiszertermelési folyamat minden aspektusát, az elsődleges termelést és az állati takarmány előállításától az élelmiszerek értékesítéséig és fogyasztóhoz jutásáig, hiszen a lánc minden elemének hatása lehet az élelmiszerbiztonságra.
- (13) A tapasztalatok alapján ellenőrizni kell az élelmiszertermelés céljából tenyésztett állatok takarmányának termelését, feldolgozását, szállítását és forgalmazását, beleértve a halkeltető állomásokon takarmányként felhasználható állatok tenyésztését, hiszen a takarmány véletlen vagy szándékos szennyezése, a takarmányhamisítás vagy csalárd és egyéb helytelen gyakorlatok alkalmazása közvetlen vagy közvetett hatással lehet az élelmiszerbiztonságra.
- (14) Ugyanezen oknál fogva szükséges mérlegelni az elsődleges termelés szintjén alkalmazott módszereket és felhasznált mezőgazdasági inputanyagokat, és ezek potenciális hatását az élelmiszerek széleskörű biztonságára.
- (15) Az élelmiszerbiztonság folyamatos ellenőrzését végző regionális és/vagy interregionális szaklaboratóriumok hálózata fontos szerepet játszhatnak az állampolgárokat veszélyeztető potenciális egészségügyi kockázatok megelőzésében.
- (16) A tagállamok és a Közösség általában a kockázatelemzés alapján hozzák meg az élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó intézkedéseiket, kivéve, ha a körülmények és az intézkedés jellege ezt nem teszi lehetővé. Az ilyen intézkedések bevezetését megelőző kockázatelemzés elkészítése megkönnyíti az élelmiszerek szabad mozgását gátló indokolatlan akadályok elkerülését.

▼B

- (17) Abban az esetben, ha az élelmiszerjog az egészséget veszélyeztető kockázatok csökkentését, kiküszöbölését vagy elkerülését szolgálja, a kockázatelemzés három, egymással összefüggő eleme – a kockázatértékelés, a kockázatkezelés és a kockázati kommunikáció – rendszerezett módszerekkel szolgál az egészségvédelmet szolgáló hatékony, arányos és célzott intézkedések és akciók meghatározásához.
- (18) Annak érdekében, hogy a kockázatértékelések tudományos alapját megbízhatónak tekinthessék a kockázatértékelést független, tárgyilagos és átlátható módon, a rendelkezésre álló tudományos információk és adatok alapján kell elvégezni.
- (19) Felismerték, hogy a tudományos kockázatértékelés bizonyos esetekben önmagában nem képes minden szükséges információt biztosítani egy kockázatkezelési döntéshez, és hogy figyelembe kell venni a mérlegelés tárgyát képező ügyhöz tartozó egyéb tényezőket, többek között a társadalmi, gazdasági, etikai és környezetvédelmi tényezőket, a hagyományokat, illetve az ellenőrizhetőséget.
- (20) A Közösségben az egészségvédelem érdekében az elővigyázatosság elvét alkalmazzák, amely akadályozhatja az élelmiszerek vagy takarmányok szabad mozgását. Ezért a Közösség egész területén egységes alapokra kell helyezni ennek az elvnek az alkalmazását.
- (21) Olyan meghatározott körülmények között, amikor fennáll az életet és egészséget fenyegető kockázat, de tudományos szempontból a helyzet megítélése még bizonytalan, az elővigyázatosság elve lehet az a mechanizmus, amely lehetővé teszi a Közösség területén a magas szintű egészségvédelem érdekeit szolgáló kockázatkezelési intézkedések vagy egyéb lépések meghatározását.
- (22) A közvélemény, a nem kormányzati szervezetek, a szakmai egyesületek, a nemzetközi kereskedelmi partnerek és a kereskedelmi szervezetek egyre növekvő aggodalmuknak adnak hangot az élelmiszerbiztonsággal és a fogyasztói érdekvédelemmel kapcsolatban. Az élelmiszerjog nyitott és áttekinthető fejlesztésével, valamint mindenütt, ahol fennáll annak alapos gyanúja, hogy egy élelmiszer egészségügyi kockázatot jelenthet, a közvélemény tájékoztatását szolgáló megfelelő hatósági intézkedésekkel gondoskodni kell a fogyasztók és a kereskedelmi partnerek bizalmának megszilárdításáról.
- (23) A Közösség és a harmadik országok fogyasztóinak biztonsága és bizalma kiemelkedő fontosságú. A Közösség jelentős kereskedelmi partner az élelmiszerek és takarmányok világpiacán, nemzetközi kereskedelmi egyezményeket köt, hozzájárul az élelmiszerjog nemzetközi szabványainak fejlesztéséhez, támogatja a szabadkereskedelem elveit biztonságos takarmánnyal és a biztonságos, egészséges élelmiszerrel a diszkriminációtól mentes, tisztességes és etikus kereskedési gyakorlatot követve.
- (24) Gondoskodni kell arról, hogy a Közösség területéről kivitt vagy újrakivitt élelmiszer és takarmány megfeleljen a Közösség jogszabályainak vagy az importőr ország által meghatározott követelményeknek. Egyéb körülmények között az élelmiszer vagy takarmány csak akkor vihető ki vagy vihető ki újra, ha az importőr ország ebbe kifejezetten beleegyezik. Gondoskodni kell azonban arról, hogy egészségre ártalmas élelmiszer vagy nem biztonságos takarmány sem kivitel, sem újrakivitel útján ne hagyhassa el a Közösség területét, még az importőr ország jóváhagyásával sem.
- (25) Meg kell határozni az élelmiszerek és takarmányok kereskedelmének általános elveit, valamint a nemzetközi szabványok és kereskedelmi egyezmények előkészítéséhez való közösségi hozzájárulás céljait és elveit.

▼B

- (26) Egyes tagállamok horizontális szabályozást vezettek be az élelmiszerbiztonság tekintetében, amely különösen a gazdasági szereplőkre azt az általános kötelezettséget rója, miszerint csak biztonságos élelmiszert hozhatnak forgalomba. Ezek a tagállamok azonban különböző alapvető kritériumok alapján ítélik meg egy adott élelmiszer biztonságosságát. Az eltérő módszerek és a többi tagállamban hiányzó horizontális szabályozás akadályozhatja az élelmiszer-kereskedelmet. Hasonló akadályok keletkezhetnek a takarmánykereskedelemben is.
- (27) Ezért van szükség a biztonságos élelmiszerek és takarmányok forgalomba hozatalára vonatkozó általános követelmények kidolgozására, hiszen csak így lehet biztosítani e termékek belső piacának hatékony működését.
- (28) Tapasztalatok igazolják, hogy az élelmiszer és takarmány belső piacának működését veszélyezteti, ha az élelmiszerek és takarmányok útja nem követhető nyomon. Ezért az élelmiszer- és takarmányiparban fel kell állítani egy átfogó nyomon követési rendszert, amelynek segítségével el lehet végezni a különböző termékek célzott és pontos kivonását a piacról, illetve tájékoztatni lehet a fogyasztókat vagy az ellenőrzéssel megbízott személyeket; e rendszer segítségével élelmiszerbiztonsági problémák esetén elkerülhető a piac működésének felesleges, nagyobb mértékű megzavarása.
- (29) Gondoskodni kell arról, hogy az élelmiszer- vagy takarmányipari vállalkozások, beleértve az importőröket is, azonosítani tudják legalább azt a vállalkozást, ahonnan az adott élelmiszert, takarmányt, élőállatot vagy az élelmiszerbe vagy takarmányba bekeverülő anyagot kapták, annak érdekében, hogy egy esetleges vizsgálat során minden szakaszban biztosítani lehessen a nyomon követhetőséget.
- (30) Az élelmiszeripari vállalkozó van a legjobb helyzetben ahhoz, hogy felépítse az élelmiszerszállítás biztonságos rendszerét, és gondoskodjon arról, hogy az általa szállított élelmiszer biztonságos legyen; ezért az ő elsődleges jogi felelőssége az élelmiszerbiztonság biztosítása. Noha ez az elv érvényesül bizonyos tagállamokban és az élelmiszerjog bizonyos területein, más területeken vagy nincsenek ilyen pontosan meghatározott rendelkezések, vagy a tagállamok illetékes hatóságai ellenőrző tevékenységükön keresztül vállalják a felelősséget az élelmiszerek biztonságáért. Az ilyen különbségek akadályozhatják a kereskedelmet és torzítják a piaci versenyt a különböző tagállamok élelmiszeripari vállalkozói között.
- (31) Hasonló követelményeket kell alkalmazni a takarmányok és a takarmányipari vállalkozók esetében.
- (32) Az élelmiszerek és takarmányok biztonságára vonatkozó közösségi jogszabályok tudományos és műszaki háttérének biztosítani kell a magas szintű egészségvédelmet a Közösségben. A Közösség számára biztosítani kell a magas színvonalú, független és hatékony, tudományos és technikai segítségnyújtást.
- (33) Az élelmiszerek és takarmányok biztonságára vonatkozó tudományos és technikai kérdések egyre fontosabbá és összetettebbé válnak. Az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (a továbbiakban: Hatóság), felállításának célja, hogy segítse a jelenlegi tudományos és technikai segítségnyújtási rendszert, amely már nem képes megfelelni az egyre növekvő igényeknek.
- (34) Az élelmiszerjog általános elveivel összhangban a Hatóság független tudományos referencialhelyként segíti a kockázatértékelést, annak érdekében, hogy így segítse elő a belső piac zavartalan működését. A Hatóságot fel lehet kérni különböző vitatott tudományos kérdésekben történő állásfoglalásra, ami lehetővé teszi, hogy a Közösség intézményei és a tagállamok kellő infor-

▼B

mációk birtokában hozzák meg az élelmiszer- és takarmánybiztonság biztosításához nélkülözhetetlen kockázatkezelési döntéseiket, miközben elősegítik a belső piacot szétdaraboló, és az élelmiszerek és takarmányok szabad mozgását akadályozó, indokolatlan és felesleges akadályok keletkezésének megelőzését.

- (35) A Hatóság a tanácsadás, az információk és a kockázati kommunikáció független tudományos forrása a fogyasztók bizalmának növelése érdekében; ezzel együtt a kockázatértékelés, a kockázatkezelés és a kockázati kommunikáció funkciói közötti koherencia előmozdítása érdekében szorosabbá kell tenni a kockázatelemzők és a kockázatkezelők együttműködését.
- (36) A Hatóságnak ki kell alakítania átfogó és független tudományos álláspontját az élelmiszer- és takarmányláncok biztonságával és egyéb tényezőivel kapcsolatban, ami a Hatóság széles körű kompetenciáját feltételezi. Ide tartoznak azok a tényezők is, amelyek közvetlenül vagy közvetve hatnak az élelmiszer- és takarmánylánc biztonságára, illetve az állat-egészségügyre, állatvédelemre és növény-egészségügyre. Gondoskodni kell azonban arról, hogy az élelmiszerek biztonsága legyen a Hatóság elsődleges feladata, ezért azokban az állatok egészségére, védelmére és a növény-egészségügyre vonatkozó kérdésekben, amelyek nem kapcsolódnak az élelmiszerlánc biztonságához, a Hatóság funkcióját a tudományos szakvélemények elkészítésére kell korlátozni. A Hatóság küldetése kiterjed az emberi táplálkozásra vonatkozó, a közösségi törvényhozáshoz kapcsolódó tudományos tanácsadásra, és egyéb tudományos és technikai segítségnyújtásra, valamint – felkérésre – a Bizottságnak történő segítségnyújtásra a Közösség egészségügyi programjaihoz kapcsolódó felvilágosító tevékenység során.
- (37) Mivel az élelmiszerjog alapján engedélyezett bizonyos termékek, pl. peszticidek, vagy takarmány-adalékanyagok veszélyeztethetik a környezetet vagy a munkavállalók biztonságát, a Hatóságnak a vonatkozó szabályozással összhangban bizonyos környezetvédelmi és munkavédelmi kérdésekre is ki kell terjesztenie tevékenységét.
- (38) A géntechnológiával módosított szervezetekre (GMSz) vonatkozó párhuzamos tudományos értékelések és kapcsolódó tudományos szakvélemények elkészítését megelőzendő, a Hatóságnak – a 2001/18/EK irányelv ⁽¹⁾ rendelkezéseivel összhangban, és az irányelvben meghatározott eljárások sérelme nélkül – tudományos szakvéleménnyel kell szolgálnia a géntechnológiával módosított szervezetekkel összefüggő, nem élelmiszernek vagy takarmánynak minősülő egyéb termékekről.
- (39) A Hatóság tudományos kérdésekben nyújtott támogatással segíti a Közösséget és a tagállamokat a nemzetközi élelmiszerbiztonsági szabványok és kereskedelmi egyezmények kidolgozásában, illetve bevezetésében.
- (40) Rendkívül fontos, hogy a közösségi intézmények, a közvélemény és az érdekelt felek bizalommal legyenek a Hatóság iránt. Ezért létfontosságú a Hatóság függetlenségének, tevékenysége magas tudományos színvonalának, átláthatóságának és hatékonyságának biztosítása. Ugyancsak nélkülözhetetlen a Közösség tagállamaival való együttműködés.
- (41) Ezért oly módon kell létrehozni az Igazgatótanácsot, hogy biztosítani lehessen a lehető legmagasabb szakmai színvonalat, a széleskörű szakmai tapasztalatokat, többek között vezetési és közigazgatási téren, valamint azt, hogy az Unió lehető legtöbb

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2001. március 12-i 2001/18/EK irányelve a géntechnológiával módosított szervezetek környezetbe történő szándékos kibocsátásáról és a 90/220/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 106., 2001.4.17., 1. o.).

▼B

országának képviselői vegyenek részt a Tanács munkájában. Ezt segíti elő az Igazgatótanács tagjainak származási országuk szerinti rotációja, annak érdekében, hogy ne lehessen olyan tisztség, amely csak egy bizonyos tagállam állampolgárai számára van fenntartva.

- (42) A Hatóságnak rendelkeznie a megfelelő eszközökkel, hogy elláthassa szerepe betöltéséhez szükséges minden feladatát.
- (43) Az Igazgatótanácsnak rendelkeznie kell a szükséges hatáskörrel a költségvetés elfogadásához, végrehajtásának ellenőrzéséhez, a belső szabályok megalkotásához, a pénzügyi előírások bevezetéséhez, a tudományos bizottság és a tudományos testületek tagjai, illetve az ügyvezető igazgató kinevezéséhez.
- (44) Ahhoz, hogy a Hatóság hatékonyan működhessen, szorosan együtt kell működnie a tagállamok illetékes hatóságaival. Létre kell hozni egy tanácsadó fórumot, amely segíti az ügyvezető igazgató tevékenységét, az információcsere mechanizmusaként működik és lehetővé teszi a szoros együttműködést, különös tekintettel a hálózati rendszerre. Az együttműködés és a megfelelő információcsere pedig lehetővé teszi, hogy a lehető legkritikábban forduljanak elő egymástól eltérő tudományos vélemények.
- (45) A Hatóságnak át kell vennie a Bizottság mellett működő tudományos bizottságok szerepét az illetékességi köréhez tartozó tudományos szakvélemények kibocsátása tekintetében. E bizottságokat át kell szervezni az élelmiszerlánc tudományos egységességének és a munka hatékonyságának növelése érdekében. Az ilyen szakvélemények elkészítéséhez a Hatóság szervezetén belül fel kell állítani egy Tudományos Bizottságot és állandó tudományos testületeket.
- (46) A függetlenség biztosítása érdekében a tudományos bizottság és a tudományos testületek tagjait független tudósok köréből, nyilvános pályázati eljárás alapján kell kiválasztani.
- (47) A Hatóság szerepe mint független tudományos referencialhely azt jelenti, hogy nemcsak a Bizottság, de az Európai Parlament és a tagállamok is kérhetik a Hatóság szakvéleményét. A szaktanácsadási folyamat kezelhetősége és következetessége érdekében, a Hatóság számára lehetővé kell tenni, hogy megfelelő indoklással és előzetesen meghatározott kritériumok alapján elutasítson vagy módosítson egy szakvélemény-kérelmet. Meg kell tenni a szükséges intézkedéseket az egymástól eltérő szakvélemények elkerülése érdekében, és ha a tudományos testületek szakvéleményei mégis különböznenek egymástól, akkor vagy megfelelő eljárásokkal kell feloldani az ellentéteket, vagy átlátható tudományos információkkal kell ellátni a kockázatkezelésért felelős személyeket.
- (48) A Hatóság számára lehetővé kell tenni, hogy megbízásokat adhasson a feladatainak ellátásához szükséges tanulmányok elkészítésére; a Hatóságnak biztosítania kell, hogy a Bizottsággal és a tagállamokkal kialakult kapcsolatok útján kizárják a párhuzamos tevékenységeket. Mindezt nyitottan és átlátható módon kell végezni, a közösségi tapasztalatok és struktúrák figyelembevételével.
- (49) Ismert, hogy súlyos gondot jelent az élelmiszerláncra vonatkozó információk összegyűjtését és elemzését végző hatékony közösségi rendszer hiánya. Ezért létre kell hozni egy olyan rendszert, amely a Hatóság tevékenységének különböző területein gyűjtené és elemezné a vonatkozó információkat, és amely a Hatóság által összefogott hálózatként működne. Felül kell vizsgálni a Hatóság tevékenységének különböző területein már létező és működő közösségi adatgyűjtési hálózatokat.
- (50) A felmerülő kockázatok eredményesebb felismerése hosszú távon a tagállamok és a Közösség hatékony megelőző eszköze lehet a

▼B

politikák megvalósítása során. Ezért is fontos, hogy a Hatóság a megelőzés érdekében információkat gyűjtsön, figyelemmel kísérje és értékelje a jelentkező kockázatokat, illetve azokról tájékoztatást adjon.

- (51) A Hatóság felállításával lehetővé válik, hogy az egyes tagállamok az eddiginél nagyobb mértékben kapcsolódjanak be a tudományos eljárásokba. Ezért is van szükség a Hatóság és a tagállamok közötti szoros együttműködésre. A Hatóság számára lehetővé kell tenni, hogy a tagállamokban működő szervezetekre ruházzon át bizonyos feladatokat.
- (52) Gondoskodni kell a megfelelő egyensúlyról a nemzeti szervezetek a Hatóság számára végzett feladatokkal való megbízásának szükségessége és annak szükségessége között, hogy a teljes körű következtetés érdekében biztosítsák, hogy e feladatokat a vonatkozó kritériumoknak megfelelően végzik el. Egy éven belül felül kell vizsgálni a tudományos feladatok tagállamokra történő átruházásának jelenlegi eljárásait – különös tekintettel az egyes anyagok, termékek vagy eljárások engedélyezéséhez benyújtott ipari dokumentáció értékelésére – azzal a céllal, hogy figyelembe vegyék a Hatóság létrejöttét és a Hatóság tevékenysége kínálja új lehetőségeket, de közben ne engedjenek az értékelési eljárások korábbi szigorából.
- (53) A Bizottság továbbra is teljes felelősséget vállal a kockázatkezelést szolgáló intézkedésekről szóló tájékoztatásért. A Hatóságnak és a Bizottságnak meg kell osztaniuk egymással a szükséges információkat. A Hatóság, a Bizottság és a tagállamok szoros együttműködése szükséges feltétele a teljes kommunikációs folyamat koherenciájának.
- (54) A Hatóság függetlensége és szerepe a közvélemény tájékoztatásában azt jelenti, hogy a hatáskörébe tartozó területeken lehetővé kell tennie az autonóm tájékoztatást, amelynek célja a tárgyilagos, megbízható és közérthető információ nyújtása.
- (55) A közvélemény tájékoztatását szolgáló kampányok során szükség van a megfelelő együttműködésre a tagállamokkal és az egyéb érdekelt felekkel, hiszen csak így lehet figyelembe venni a különböző regionális sajátosságokat és az egészségpolitikai vonatkozásokat.
- (56) A Hatóság – a függetlenség és átláthatóság alapján elfogadott működési elvein túl – olyan szervezet, amely nyitott és folyamatos kapcsolatban áll a fogyasztókkal és az egyéb érdekelt csoportokkal.
- (57) A Hatóságot az Európai Unió általános költségvetéséből kell finanszírozni. A tapasztalatok fényében azonban – különös tekintettel az ipar által benyújtott engedélyezési kérelmek feldolgozására – az e rendelet hatálybalépését követő három éven belül meg kell vizsgálni a díjak bevezetésének lehetőségét. Az Európai Unió általános költségvetéséből származó bármely támogatást illetően továbbra is a Közösség költségvetési eljárását kell alkalmazni. A könyvvizsgálatot a Számvevőszék végzi.
- (58) Lehetővé kell tenni olyan európai országok részvételét, amelyek nem tagjai az Európai Uniónak, de olyan megállapodásokat kötöttek, amelyek előírják az e rendelet által érintett területen a közösségi jogszabályok átvételét és végrehajtását.
- (59) Az általános termékbiztonságról szóló, 1992. június 29-i 92/59/EGK tanácsi irányelv ⁽¹⁾ szerint már létrejött egy sürgősségi riasztórendszer. A jelenlegi rendszer élelmiszerekre és ipari termékekre vonatkozik, takarmányokra nem. A közelmúlt élelmiszerbiztonsági felhívták a figyelmet az élelmiszerekre és takarmá-

⁽¹⁾ HL L 228., 1992.8.11., 24. o.

▼B

nyokra vonatkozó hatékonyabb és szélesebb körű sürgősségi riasztórendszer felállításának szükségességére. A felülvizsgált rendszert a Bizottság működteti, a hálózat tagjai pedig a tagállamok, a Bizottság és a Hatóság. A rendszer nem terjed ki a 87/600/Euratom tanácsi határozatban ⁽¹⁾ meghatározott radiológiai veszélyhelyzet esetén történő gyors információcserére vonatkozó közösségi szabályozásra.

- (60) A közelmúlt élelmiszerbiztonsággal összefüggő eseményei bizonyították, hogy veszélyhelyzetekben kellene olyan intézkedések, amelyek azt a célt szolgálják, hogy az összes élelmiszer – jellegetől és származásától függetlenül –, valamint az összes takarmány az emberek és az állatok egészségét és a környezetet fenyegető súlyos veszély esetén egységes eljárások hatálya alá tartozzék. A veszélyhelyzetre vonatkozó élelmiszerbiztonsági intézkedések ilyen átfogó megközelítése lehetővé teszi hatékony intézkedések fogantatását, és megelőzi az élelmiszereket vagy takarmányokat fenyegető súlyos veszély kezelésében jelentkező mesterséges különbségeket.
- (61) Az élelmiszerágazat legutóbbi válságai bizonyították, mennyire előnyös lehet a Bizottság számára, ha rendelkezik a körülményekhez igazított, gyorsabb válságkezelési eljárásokkal. Ezeknek az eljárásoknak lehetővé kell tenniük az intézkedések jobb összehangolását és a leghatékonyabb megoldások alkalmazását a legmegbízhatóbb tudományos információk alapján. Ezért a felülvizsgált eljárásoknak figyelembe kell venniük a Hatóság kötelezettségeit, és egy élelmiszerválság esetén rendelkezniük kell a tanácsadás formájában megvalósuló tudományos és technikai segítségnyújtásról.
- (62) Az élelmiszerlánc hatékonyabb és átfogóbb jellegű megközelítése érdekében az Állat-egészségügyi Állandó Bizottság, az Élelmiszerügyi Állandó Bizottság és a Takarmányok Állandó Bizottsága helyett létre kell hozni az Élelmiszerlánc és Állat-egészségügyi Állandó Bizottságot. Ennek megfelelően a 68/361/EGK ⁽²⁾, a 69/414/EGK ⁽³⁾ és a 70/372/EGK ⁽⁴⁾ tanácsi határozat hatályát veszti. Ugyanezen oknál fogva az Élelmiszerlánc és Állat-egészségügyi Bizottság a Növény-egészségügyi Állandó Bizottság helyébe lép, az utóbbinak a növényvédő termékekre és a maximális szermaradvány-értékek meghatározására vonatkozó illetékessége tekintetében (76/895/EGK ⁽⁵⁾, 86/362/EGK ⁽⁶⁾, 86/363/EGK ⁽⁷⁾, 90/642/EGK ⁽⁸⁾ és 91/414/EGK ⁽⁹⁾ irányelv).
- (63) Az e rendelet végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal ⁽¹⁰⁾ összhangban kell bevezetni.
- (64) Gondoskodni kell arról, hogy a vállalkozóknak elegendő idejük legyen alkalmazkodni az e rendeletben meghatározott követelményekhez, és hogy az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság 2002. január 1-jén megkezdhesse működését.

⁽¹⁾ HL L 371., 1987.12.30., 76. o.

⁽²⁾ HL L 255., 1968.10.18., 23. o.

⁽³⁾ HL L 291., 1969.11.19., 9. o.

⁽⁴⁾ HL L 170., 1970.8.3., 1. o.

⁽⁵⁾ HL L 340., 1976.12.9., 26. o. A legutóbb a 2000/57/EK bizottsági irányelvvel (HL L 244., 2000.9.29., 76. o.) módosított irányelv.

⁽⁶⁾ HL L 221., 1986.8.7., 37. o. A legutóbb a 2001/57/EK bizottsági irányelvvel (HL L 208., 2001.8.1., 36. o.) módosított irányelv.

⁽⁷⁾ HL L 221., 1986.8.7., 43. o. A legutóbb a 2001/57/EK bizottsági irányelvvel módosított irányelv.

⁽⁸⁾ HL L 350., 1990.12.14., 71. o. A legutóbb a 2001/57/EK bizottsági irányelvvel módosított irányelv.

⁽⁹⁾ HL L 230., 1991.8.19., 1. o. A legutóbb a 2001/49/EK bizottsági irányelvvel (HL L 176., 2001.6.29., 61. o.) módosított irányelv.

⁽¹⁰⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

▼B

- (65) Fontos elkerülni, hogy a Hatóság és a 2309/93/EGK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ által felállított Európai Gyógyszerértékelő Ügynökség (EMA) feladatai között ne legyenek átfedések. Ennek megfelelően biztosítani kell, hogy ez a rendelet nem érinti az EMA közösségi joganyagban meghatározott hatáskörét, beleértve az állati eredetű élelmiszerekben található állatgyógyászati készítmény-maradványok legmagasabb mértékének megállapítására szolgáló közösségi eljárás kialakításáról szóló, 1990. június 26-i 2377/90/EGK tanácsi rendeletben ⁽²⁾ meghatározott EMA hatásköröket.
- (66) Az e rendeletben megfogalmazott alapvető célkitűzések megvalósítása érdekében szükséges és helyénvaló gondoskodni a Közösségben az élelmiszerjog közös alapját képező elképzelések, elvek és eljárások közelítéséről és egy Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság felállításáról. A Szerződés 5. cikkének megfelelően az arányosság elvével összhangban a célok eléréséhez feltétlenül szükséges mértéket e rendelet nem haladja meg,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

HATÁLY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

Cél és hatály

(1) E rendelet megteremti az emberi egészség magas szintű védelmének és az élelmiszerekkel összefüggő fogyasztói érdekvédelem biztosításának alapját, figyelembe véve az élelmiszerkínálat sokszínűségét, beleértve a hagyományos termékeket, miközben biztosítja a belső piac hatékony működését. A rendelet rögzíti az egységes alapelveket és kötelezettségeket, a szilárd tudományos alapok megteremtésének előfeltételeit, a hatékony szervezeti megoldásokat, valamint az élelmiszer- és takarmánybiztonság ügyében a döntési folyamatot segítő eljárásokat.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában e rendelet az élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó általános elveket fogalmazza meg általánoságban és az élelmiszer- és takarmánybiztonságra vonatkozó alapelveket különösen a Közösség és az egyes tagállamok szintjén.

A rendelet létrehozza az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóságot.

A rendelet meghatározza az élelmiszer- és takarmánybiztonságot közvetlenül és közvetve befolyásoló ügyekre vonatkozó eljárásokat.

(3) Ez a rendelet az élelmiszer és takarmány termelésének, feldolgozásának és forgalmazásának minden szakaszára vonatkozik. A rendelet nem vonatkozik a háztartásokban saját fogyasztásra szánt elsődleges termelésre vagy a saját fogyasztására szánt élelmiszerek feldolgozására, kezelésére vagy tárolására.

2. cikk

Az „élelmiszer” fogalma

E rendelet alkalmazásában az „élelmiszer” minden olyan feldolgozott, részben feldolgozott vagy feldolgozatlan anyagot vagy terméket jelent, amelyet emberi fogyasztásra szánnak, illetve amelyet várhatóan emberek fogyasztanak el.

⁽¹⁾ HL L 214., 1993.8.24., 1. o. A 649/98/EK bizottsági rendelettel (HL L 88., 1998.3.24., 7. o.) módosított rendelet.

⁽²⁾ HL L 224., 1990.8.18., 1. o. A legutóbb az 1553/2001/EK bizottsági rendelettel (HL L 205., 2001.7.31., 16. o.) módosított rendelet.

▼B

Az „élelmiszer” fogalmába beletartozik az ital, a rágógumi, valamint az előállítás, feldolgozás vagy kezelés során szándékosan hozzáadott bármely anyag, többek között a víz is. Az élelmiszer fogalmába beletartozik a 98/83/EK irányelv 6. cikkében – a 80/778/EGK és a 98/83/EK irányelvben megfogalmazott követelmények sérelme nélkül – meghatározott megfelelőségi pontot követően a víz is.

Nem minősülnek „élelmiszernek” a következők:

- a) takarmány;
- b) élőállat, kivéve a forgalomba hozatalra előkészített, emberi fogyasztásra szánt állatok;
- c) növények a betakarítás előtt;
- d) gyógyszerek, a 65/65/EGK ⁽¹⁾ és a 92/73/EGK ⁽²⁾ tanácsi irányelv értelmében;
- e) kozmetikai termékek, a 76/768/EGK tanácsi irányelv értelmében ⁽³⁾;
- f) dohány és dohánytermékek, a 89/622/EGK tanácsi irányelv értelmében ⁽⁴⁾;
- g) kábítószeres és pszichotróp anyagok, az Egyesült Nemzetek Szervezete keretében a kábítószerekről szóló 1961. évi Egységes egyezmény, valamint az Egyesült Nemzetek Szervezete keretében a pszichotróp anyagokról szóló 1971. évi Egységes egyezmény értelmében;
- h) szermaradványok és szennyezések.

3. cikk

Egyéb fogalmak

E rendelet alkalmazásában:

1. élelmiszerjog: általában az élelmiszerekre és különösen az élelmiszerek biztonságára vonatkozó, a Közösségben vagy az egyes tagállamokban elfogadott törvények, rendeletek és közigazgatási rendelkezések; a fogalom vonatkozik az élelmiszerek, valamint az élelmiszertermelés céljára tenyésztett állatok takarmányozására használt takarmány termelésének, feldolgozásának és forgalmazásának minden szakaszára;
2. élelmiszeripari vállalkozás: nyereségérdekelt vagy nonprofit, köz- vagy magánvállalkozás, amely az élelmiszerek termelésével, feldolgozásával és forgalmazásával összefüggő tevékenységet folytat;
3. élelmiszeripari vállalkozó: az a természetes vagy jogi személy, aki/ amely az általa ellenőrzött élelmiszeripari vállalkozáson belül felelős az élelmiszerjog követelményeinek betartásáért;
4. takarmány: feldolgozott, részben feldolgozott vagy feldolgozatlan anyag vagy termék, többek között adalék, amelyet állatok orális etetésére szánnak;
5. takarmányipari vállalkozás: nyereségérdekelt vagy nonprofit, köz- vagy magánvállalkozás, amely a takarmányok termelésével, előállításával, feldolgozásával, tárolásával, szállításával vagy forgalmazásával foglalkozik, beleértve a termelő saját állatainak takarmányozására szolgáló takarmány termelését, feldolgozását vagy tárolását is;

⁽¹⁾ HL P 22., 1965.2.9., 369. o. A legutóbb a 93/39/EGK irányelvvel (HL L 214., 1993.8.24., 22. o.) módosított irányelv.

⁽²⁾ HL L 297., 1992.10.13., 8. o.

⁽³⁾ HL L 262., 1976.9.27., 169. o. A legutóbb a 2000/41/EK bizottsági irányelvvel (HL L 145., 2000.6.20., 25. o.) módosított irányelv.

⁽⁴⁾ HL L 359., 1989.12.8., 1. o. A legutóbb a 92/41/EGK irányelvvel (HL L 158., 1992.6.11., 30. o.) módosított irányelv.

▼B

6. takarmányipari vállalkozó: az a természetes vagy jogi személy, aki/ amely az általa ellenőrzött takarmányipari vállalkozáson belül felelős az élelmiszerjog követelményeinek betartásáért;
7. kiskereskedelem: élelmiszerek kezelése és/vagy feldolgozása és tárolása az élelmiszerek eladásának vagy fogyasztók részére történő átadása helyén, beleértve az elosztóközpontokat, a közétkeztetési tevékenységet, az üzemi étkezdéket, az intézményi étkeztetést, az éttermeket és az egyéb, élelmiszerellátó helyeket, üzleteket, bevásárlóközpontokat ellátó létesítményeket és nagykereskedelmi árusítóhelyeket;
8. forgalomba hozatal: élelmiszer vagy takarmány készentartása eladás céljára, beleértve az élelmiszer vagy takarmány eladásra való felkínálását, vagy az élelmiszerek és takarmányok ingyenes vagy ellenérték fejében történő átadásának bármely egyéb formáját, valamint az élelmiszerek és takarmányok eladását, forgalmazását vagy átadásának egyéb módját;
9. kockázat: egy veszély következményeként jelentkező, egészségkárosító hatás és a hatás súlyosságának valószínűsége;
10. kockázatelemzés: egy eljárás, amely három összefüggő elemből áll: kockázatértékelésből, kockázatkezelésből és a kockázati kommunikációból;
11. kockázatértékelés: egy tudományosan megalapozott eljárás, amely négy lépésből áll: a veszély azonosítása, a veszély jellemzése, a veszélynek való kitettség értékelése és a kockázat jellemzése;
12. kockázatkezelés: egy kockázatértékeléstől eltérő eljárás, amelynek során az érdekelt felekkel konzultálva mérlegelik az alternatívákat, tekintettel a kockázatértékelésre és az egyéb indokolt tényezőkre, majd szükség esetén kiválasztják a megfelelő megelőzési és ellenőrzési eljárásokat;
13. kockázati kommunikáció: a kockázatelemzés folyamatában az információk és vélemények interaktív cseréje a veszélyekről és kockázatokról, a kockázatokkal összefüggő tényezőkkel és a kockázat megítélésével kapcsolatban a kockázatértékelők, a kockázatkezelők, a fogyasztók, az élelmiszer- és a takarmányipari vállalkozások, a tudósok és egyéb érdekelt felek között, többek között a kockázatértékelés eredményeinek értelmezéséről és a kockázatkezelési döntések okáról;
14. veszély: élelmiszerben vagy takarmányban található biológiai, kémiai vagy fizikai hatóanyag, amely az egészségre károsan hathat;
15. nyomon követhetőség: lehetőség arra, hogy nyomon követhető legyen egy élelmiszer, takarmány, élelmiszer előállítására szánt állat vagy olyan anyag, amely anyagot élelmiszer vagy takarmány előállításánál felhasználásra szánnak, illetve amelynél ez várható, a termelés, a feldolgozás és a forgalmazás minden szakaszában;
16. a termelés, a feldolgozás és a forgalmazás szakaszai: egy élelmiszer elsődleges termelése és az élelmiszer tárolása, szállítása, eladása vagy átadása a fogyasztónak, beleértve az élelmiszer behozatalt, valamint, ha szükséges, a takarmány behozatalt, termelése, előállítása, tárolása, szállítása, forgalmazása és átadása a fogyasztónak;
17. elsődleges termelés: elsődleges termékek előállítása, termesztése vagy tenyésztése, beleértve a termés betakarítását, a fejést és a haszonállat-tenyésztést az állatok levágásáig. Ugyancsak ide tartozik a vadászat és a halászat, valamint a vadon élő termékek betakarítása;
18. végső fogyasztó: egy élelmiszer utolsó fogyasztója, aki nem egy élelmiszeripari vállalkozás tevékenysége során használja fel az élelmiszert.

II. FEJEZET

ÁLTALÁNOS ÉLELMISZERJOG

4. cikk

Hatály

- (1) Ez a fejezet az élelmiszer, valamint az élelmiszer előállítására szánt állatok takarmányozását szolgáló és az állatok takarmányozására felhasznált takarmány termelésére, feldolgozására és forgalmazására vonatkozik.
- (2) Az 5-10. cikkben megállapított elvek az intézkedések meghozatala során követendő, horizontális, általános keretrendszert alkotnak.
- (3) Az 5-10. cikk rendelkezéseinek megfelelés céljából a lehető legrövidebb időn belül, de legkésőbb 2007. január 1-jéig el kell végezni a meglévő élelmiszerjogi elvek és eljárások kiigazítását.
- (4) Addig a (2) bekezdés rendelkezéseitől eltérve az 5-10. cikkben meghatározott elvek figyelembevételével a hatályos jogszabályokat kell alkalmazni.

1. SZAKASZ

AZ ÉLELMISZERJOG ÁLTALÁNOS ELVEI

5. cikk

Általános célok

- (1) Az élelmiszerjognak az emberi élet és egészség magas szintű védelmének és a fogyasztói érdekek védelmének egy vagy több általános célját kell szolgálnia, beleértve az élelmiszerkereskedelem tisztességes gyakorlatának érvényesítését; ennek során lehetőség szerint tekintettel kell lenni az állatok egészségének védelmére, az állatok, valamint a növények és a környezet védelmére.
- (2) Az élelmiszerjog célja, hogy a Közösség területén megvalósuljon az e fejezetben megállapított általános elvekkel és követelményekkel összhangban előállított vagy forgalmazott élelmiszerek és takarmányok szabad mozgása.
- (3) Ott, ahol léteznek nemzetközi szabványok, vagy ahol a közeljövőben ilyen szabványokat vezetnek be, az élelmiszerjogi rendelkezések előkészítése vagy bevezetése során tekintettel kell lenni e szabványok rendelkezéseire, kivéve, ha a szabványok vagy azok vonatkozó részei nem tekinthetők az élelmiszerjog törvényes céljainak megvalósítására alkalmas, illetve az ilyen célok megvalósítását hatékonyan szolgáló eszközöknek, vagy tudományos okok szólnak ellene, vagy ha az említett szabványok figyelembevétele a Közösségben megfelelőnek minősített védelemtől eltérő mértékű védelmet eredményezne.

6. cikk

Kockázatelemzés

- (1) Az emberi élet és egészség magas szintű védelmére vonatkozó általános célkitűzés megvalósítása érdekében az élelmiszerjognak a kockázatelemzésre kell támaszkodnia, kivéve ha a körülmények és az intézkedés jellege miatt a kockázatelemzés nem alkalmazható.
- (2) A kockázatelemzést a rendelkezésre álló tudományos eredmények alapján, független, tárgyilagos és átlátható módon kell elvégezni.
- (3) A kockázatkezelés az élelmiszerjog általános céljainak az 5. cikkben meghatározott megvalósítása érdekében figyelembe veszi a

▼B

kockázatértékelés eredményeit, különös tekintettel a Hatóság véleményére a 22. cikk értelmében, a mérlegelés tárgyát képező ügyre vonatkozó egyéb tényezőket, valamint – a 7. cikk (1) bekezdésében említett feltételek fennállása esetén – az elővigyázatosság elvét.

*7. cikk***Az elővigyázatosság elve**

(1) Azokban az esetekben, ahol a rendelkezésre álló információk értékelését követően bebizonyosodik az egészségkárosító hatások lehetsége, de a helyzet tudományos megítélése még bizonytalan, egy átfogóbb kockázatértékeléshez szükséges további tudományos információk összegyűjtéséig a Közösség területén előírt magas szintű egészségvédelem megvalósítása érdekében ideiglenes kockázatkezelési intézkedéseket lehet bevezetni.

(2) Az (1) bekezdés alapján bevezetett intézkedések arányosak és csak annyiban korlátozzák a kereskedelmet, amennyiben ez a Közösség területén előírt magas szintű egészségvédelem megvalósításához feltétlenül szükséges; az intézkedések bevezetésénél tekintettel kell lenni a szakmai és gazdasági megvalósíthatóságra és a vonatkozó ügyben az egyéb megfelelő tényezőkre. Az intézkedéseket ésszerű időn belül felül kell vizsgálni; ezt az időtartamot az életet vagy egészséget veszélyeztető kockázati tényezők, valamint a tudományos megítélés körüli bizonytalanság tisztázásához és egy átfogóbb kockázatértékelés elkészítéséhez szükséges tudományos információk jellegétől függően kell meghatározni.

*8. cikk***A fogyasztók érdekeinek védelme**

(1) Az élelmiszerjog a fogyasztók érdekeinek védelmét szolgálja, és lehetővé teszi a fogyasztott élelmiszerek megfelelő tájékoztatás alapján történő kiválasztását. Célja továbbá a következők megelőzése:

- a) csalárd vagy megtévesztő gyakorlat alkalmazása;
- b) élelmiszerek hamisítása; valamint
- c) a fogyasztót félrevezető egyéb módszerek alkalmazása.

2. SZAKASZ**AZ ÁTLÁTHATÓSÁG ELVEI***9. cikk***Az állampolgárokkal folytatott konzultáció**

Az élelmiszerjog egyes jogszabályainak előkészítése, értékelése és felülvizsgálata során – közvetlenül vagy érdekképviselői szervezeteken keresztül – nyitott és átlátható, az állampolgárokkal folytatott konzultációra van szükség, kivéve, ha az ügyek sürgőssége ezt nem teszi lehetővé.

*10. cikk***Az állampolgárok tájékoztatása**

A Közösség és az egyes tagállamok jogszabályaiban a dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkozó rendelkezések sérelme nélkül, minden olyan esetben, amikor fennáll az alapos gyanúja annak, hogy egy élelmiszer vagy takarmány veszélyt jelenthet az emberek vagy az állatok egészségére, a hatóságok a kockázat jellegének, súlyának és mértékének figyelembevételével megteszik a szükséges intézkedéseket

▼B

az állampolgárok tájékoztatására az egészséget veszélyeztető kockázat jellegéről, a lehető legpontosabban meghatározzák a veszélyt jelentő élelmiszert vagy takarmányt, vagy az élelmiszer vagy takarmány jellegét, az azzal összefüggő kockázatot, valamint megadják a kockázat megelőzésére, csökkentésére vagy felszámolására vonatkozó, már megtett vagy előkészületben lévő intézkedéseket.

3. SZAKASZ

**AZ ÉLELMISZER-KERESKEDELEM ÁLTALÁNOS
KÖTELEZETTSÉGEI**

*11. cikk***A Közösség területére behozott élelmiszer és takarmány**

A Közösség területére a Közösségben történő forgalomba hozatal céljából behozott élelmiszerek és takarmánynak meg kell felelnie az élelmiszerjog követelményeinek vagy azoknak a feltételeknek, amelyek a Közösség által elismerten egyenértékűek e jog rendelkezéseivel, illetve – ha a Közösség és az exportőr ország között erre vonatkozó megállapodás van – a megállapodásban meghatározott követelményeknek.

*12. cikk***A Közösségből exportált élelmiszer és takarmány**

(1) A Közösség területéről egy harmadik országban történő forgalomba hozatal céljából kivitt vagy újrakivitt élelmiszer és takarmány – hacsak az importőr ország hatóságai másképp nem rendelkeznek – megfelel az élelmiszerjog vonatkozó követelményeinek vagy az importőr országban hatályos törvények, rendeletek, szabványok, eljárási szabályok vagy egyéb jogi és közigazgatási eljárások követelményeinek.

Egyéb körülmények között – kivéve, ha az élelmiszerek egészségre károsak vagy a takarmányok nem biztonságosak – az élelmiszer vagy takarmány csak abban az esetben exportálható, illetve újrakivihető, ha a rendeltetési ország illetékes hatóságai ehhez kifejezetten hozzájárulnak, miután kimerítő tájékoztatást kaptak azokról az okokról és körülményekről, amelyek miatt az élelmiszert vagy takarmányt nem lehet elhelyezni a Közösségben forgalomba hozni.

(2) Abban az esetben, ha a Közösség vagy egyik tagállama és egy harmadik ország között létrejött kétoldalú szerződés rendelkezéseit kell alkalmazni, az élelmiszerek és takarmánynak a Közösségből vagy tagállamából az illető harmadik országba történő export az említett rendelkezéseknek felel meg.

*13. cikk***Nemzetközi szabványok**

A jogaik és kötelezettségeik sérelme nélkül, a Közösség és a tagállamok:

- a) hozzájárulnak az élelmiszerekre és a takarmányokra vonatkozó nemzetközi műszaki szabványok és a közegészségügyi, illetve a növény-egészségügyi szabványok kidolgozásához;
- b) támogatják a nemzetközi kormányzati és nem kormányzati szervezetek élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó szabványügyi tevékenységének koordinálását;
- c) hozzájárulnak az élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó meghatározott intézkedések egyenértékűségének elismeréséről szóló megállapodások előkészítéséhez, ahol ez szükséges és megfelelő;

▼B

- d) megkülönböztetett figyelmet szentelnek a fejlődő országok különleges fejlesztési, pénzügyi és kereskedelmi igényeinek annak érdekében, hogy a nemzetközi szabványok ne gördítsenek szükségtelen akadályokat a fejlődő országok kivitele elé;
- e) elősegítik a nemzetközi műszaki szabványok és az élelmiszerjog összhangjának megteremtését, eközben pedig gondoskodnak arról, hogy a Közösség területén érvényes, magas szintű védelem szintje ne csökkenhessen.

4. SZAKASZ**AZ ÉLELMISZERJOG ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI***14. cikk***Élelmiszerbiztonsági követelmények**

- (1) Nem biztonságos élelmiszer nem hozható forgalomba.
- (2) Az élelmiszer akkor nem biztonságos, ha:
 - a) az egészségre ártalmas;
 - b) emberi fogyasztásra alkalmatlan.
- (3) Annak eldöntése során, hogy az élelmiszer biztonságos-e, figyelembe kell venni a következőket:
 - a) az élelmiszer fogyasztásának, illetve a termelés, feldolgozás és forgalmazás egyes szakaszaiban az élelmiszer felhasználásának szokásos feltételeit; valamint
 - b) a fogyasztóval közölt információkat, többek között a termék címkéjén feltüntetett információkat, illetve a fogyasztó rendelkezésére álló egyéb információkat egy adott élelmiszer vagy élelmiszer-csoport egészségkárosító hatásainak megelőzéséről.
- (4) Annak eldöntése során, hogy az élelmiszer ártalmas-e az egészségre, figyelembe kell venni a következőket:
 - a) az élelmiszert elfogyasztó személy egészségét károsító, azonnal és/vagy rövidtávon és/vagy hosszútávon jelentkező hatások mellett a következő generációknál jelentkező egészségkárosító hatásokat;
 - b) az esetleg jelentkező, halmozottan toxikus hatásokat;
 - c) a fogyasztók egy bizonyos kategóriájának élelmiszer-érzékenységet abban az esetben, ha az élelmiszert ennek a fogyasztói csoportnak szánják.
- (5) Egy élelmiszer emberi fogyasztásra való alkalmatlanságának megállapítása során figyelembe kell venni, hogy az élelmiszer az eredeti rendeltetése szerint alkalmatlan-e emberi fogyasztásra – vagy azért, mert idegen anyagok által vagy egyéb módon szennyezett, vagy azért, mert rothadásnak vagy bomlásnak indult, illetve romlott.
- (6) Abban az esetben, ha egy nem biztonságos élelmiszer része egy azonos élelmiszerekből álló tételnek, küldeménynek és szállítmánynak, abból kell kiindulni, hogy a tétel, küldemény és szállítmány többi része sem biztonságos, hacsak a tétel, küldemény vagy szállítmány részletes átvizsgálása során a tétel, küldemény és szállítmány többi részében az élelmiszer nem biztonságos voltára utaló bizonyítékot nem találnak.
- (7) A Közösség meghatározott élelmiszerbiztonsági követelményeinek megfelelő élelmiszer a Közösség rendelkezéseiben rögzített követelmények tekintetében biztonságosnak minősül.
- (8) Az a körülmény, hogy egy élelmiszer megfelel az adott élelmiszerre vonatkozó meghatározott követelményeknek, nem akadályozza meg az illetékes hatóságokat az élelmiszer forgalomba hozatalát korlá-

▼B

tozó intézkedések meghozatalában vagy az élelmiszer piacról való kivonásában, amennyiben felmerül a gyanú, hogy a követelmények teljesülése ellenére az élelmiszer nem biztonságos.

(9) Amennyiben nincsenek erre vonatkozó közösségi rendelkezések, egy élelmiszer akkor tekinthető biztonságosnak, ha megfelel az élelmiszer forgalmazása szerinti tagállam élelmiszerjoga meghatározott rendelkezéseinek, ha az ilyen rendelkezések meghozatala és alkalmazása nem sérti a Szerződést, különös tekintettel a 28. és 30. cikkekre.

*15. cikk***Takarmánybiztonsági követelmények**

(1) Nem biztonságos takarmány nem hozható forgalomba, illetve nem használható fel élelmiszertermelés céljára tartott állatok takarmányozására.

(2) A takarmány akkor tekinthető nem biztonságosnak a rendeltetési céljára, ha kiderül, hogy:

— az emberek vagy az állatok egészségére ártalmas;

— az élelmiszertermelés céljára tartott állatokból előállított élelmiszer emberi fogyasztás céljára nem biztonságos.

(3) Abban az esetben, ha egy takarmány, amelyről kiderül, hogy nem felel meg a takarmánybiztonsági követelményeknek, része egy azonos takarmányokból álló tételnek, küldeménynek vagy szállítmánynak, abból kell kiindulni, hogy a tétel, küldemény vagy szállítmány többi része sem biztonságos, hacsak a tétel, küldemény vagy szállítmány részletes átvizsgálása során a tétel, küldemény vagy szállítmány többi részében nem találunk arra utaló bizonyítékot, hogy a takarmány nem felel meg a takarmánybiztonsági követelményeknek.

(4) A Közösség meghatározott takarmánybiztonsági követelményeinek megfelelő takarmány a Közösség rendelkezéseiben rögzített követelmények tekintetében biztonságosnak minősül.

(5) Az a körülmény, hogy egy takarmány megfelel az adott takarmányra vonatkozó meghatározott követelményeknek, nem akadályozza meg az illetékes hatóságokat a takarmány forgalomba hozatalát korlátozó intézkedések meghozatalában vagy a takarmány piacról való kivonásában, amennyiben felmerül a gyanú, hogy a követelmények teljesülése ellenére a takarmány nem biztonságos.

(6) Amennyiben nincsenek erre vonatkozó közösségi rendelkezések, egy takarmány akkor tekinthető biztonságosnak, ha megfelel a takarmány forgalmazása szerinti tagállam meghatározott, takarmánybiztonsági rendelkezéseinek; ha az ilyen rendelkezések meghozatala és alkalmazása nem sérti a Szerződést, különös tekintettel a 28. és 30. cikk rendelkezéseire.

*16. cikk***Kiszerelés**

Az élelmiszerjog részletesebb rendelkezéseinek sérelme nélkül, az élelmiszerek és takarmányok címkézése, reklámja és kiszerelése – beleértve az alakjukat, külsejüket és csomagolásukat, a felhasznált csomagolóanyagokat, az áruk elrendezési módját és bemutatását –, illetve a különböző eszközökön keresztül a fogyasztók rendelkezésére bocsátott információk nem vezethetik félre a fogyasztókat.

▼B*17. cikk***Kötelezettségek**

(1) Az élelmiszer- és takarmányipari vállalkozók vállalkozásaik termelő, feldolgozó és forgalmazó tevékenységének minden szakaszában gondoskodnak arról, hogy az élelmiszerek vagy takarmányok megfeleljenek a tevékenységükre vonatkozó élelmiszerjog követelményeinek, és ellenőrzik e követelmények teljesülését.

(2) A tagállamok betartatják az élelmiszerjogot, illetve felügyelik és ellenőrzik, hogy az élelmiszer- és takarmányipari vállalkozók a termelés, feldolgozás és forgalmazás minden szakaszában eleget tesznek-e az élelmiszerjog követelményeinek.

Ennek érdekében a vállalkozók létrehozzák a hivatalos ellenőrzések rendszerét és más, a körülményeknek megfelelő intézkedéseket hoznak, beleértve az élelmiszerek és takarmányok biztonságára és kockázataira vonatkozó információ nyilvánosságra hozatalát, az élelmiszer- és takarmánybiztonsági felügyeletet és más felügyeleti intézkedést a termelés, feldolgozás és forgalmazás minden szakaszában.

A tagállamok meghatározzák az élelmiszer- és takarmánytörvény megszegésére vonatkozó intézkedések és büntető rendelkezések szabályait. Az intézkedések és büntető rendelkezések hatékonyak, arányosak és van visszatartó erejük.

*18. cikk***Nyomon követhetőség**

(1) A termelés, feldolgozás és forgalmazás minden szakaszában biztosítani kell az élelmiszerek, a takarmányok, az élelmiszertermelésre szánt állatok, valamilyen élelmiszerbe vagy takarmányba bekerülő vagy vélhetően bekerülő egyéb anyagok útjának nyomon követhetőségét.

(2) Az élelmiszer- és takarmányipari vállalkozóknak gondoskodniuk kell arról, hogy azonosítani tudják azon személyeket, akiktől az élelmiszer, takarmányt, az élelmiszertermelésre szánt állatot, valamilyen élelmiszerbe vagy takarmányba bekerülő vagy vélhetően bekerülő egyéb anyagot kapják.

Ennek érdekében a vállalkozóknak rendelkezniük kell olyan rendszerekkel és eljárásokkal, amelyek lehetővé teszik az ilyen információk eljuttatását az illetékes hatóságokhoz azok kérelmére.

(3) Az élelmiszer- és takarmányipari vállalkozóknak rendelkezniük kell olyan rendszerekkel és eljárásokkal, amelyek lehetővé teszik azoknak az egyéb vállalkozásoknak az azonosítását, ahová termékeiket szállítják. Ezeket az információkat az illetékes hatóságok kérésére a hatóságok rendelkezésére kell bocsátani.

(4) A Közösségben forgalomba hozott, illetve valószínűleg forgalomba hozatalra kerülő élelmiszereket vagy takarmányokat el kell látni olyan címkékkel vagy azonosító eszközökkel, amelyek a vonatkozó meghatározott rendelkezések követelményeivel összhangban, a vonatkozó dokumentáción és információkon keresztül lehetővé teszik a termékek nyomon követését.

(5) Az e cikk követelményeinek különböző ágazatokban való alkalmazásának rendelkezéseit az 58. cikk (2) bekezdésében meghatározott eljárással összhangban lehet bevezetni.

*19. cikk***Az élelmiszerre vonatkozó kötelezettségek: élelmiszeripari vállalkozók**

(1) Amennyiben egy élelmiszeripari vállalkozó úgy véli vagy okkal feltételezi, hogy egy élelmiszer, amelyet a vállalkozás behozott, előállí-

▼B

tott, feldolgozott, gyártott vagy forgalmazott, nem felel meg az élelmiszerbiztonsági követelményeknek, és a kérdéses élelmiszer már kikerült az élelmiszeripari vállalkozó közvetlen ellenőrzése alól, az élelmiszeripari vállalkozó haladéktalanul kezdeményezi az élelmiszer kivonását a piacról és erről tájékoztatja az illetékes hatóságot. Ha a termék eljuthatott a fogyasztóhoz, a vállalkozó hatékony eszközökkel és pontosan tájékoztatja a fogyasztókat a kivonás okáról, valamint szükség esetén – amennyiben egyéb intézkedések nem elegendőek a magas szintű egészségvédelem megvalósításához – vissza kell hívnia a fogyasztóhoz már leszállított terméket.

(2) Az az élelmiszeripari vállalkozó, aki az élelmiszerek csomagolása, címkézése, biztonsága és egysége megváltoztatása nélkül kiskereskedelmi és forgalmazási tevékenységet lát el, saját tevékenységeinek keretein belül kivonja a piaci forgalomból azokat a termékeket, amelyek nem felelnek meg az élelmiszerbiztonsági követelményeknek, és az élelmiszerek útjának nyomon követéséhez szükséges információk átadásával, a termelők, feldolgozók, gyártók és/vagy illetékes hatóságok által kezdeményezett intézkedésekben együttműködve hozzájárul az élelmiszerek biztonságához.

(3) Az élelmiszeripari vállalkozó haladéktalanul tájékoztatja az illetékes hatóságokat, amennyiben úgy véli vagy okkal feltételezi, hogy az általa forgalomba hozott élelmiszer ártalmas lehet az egészségre. A vállalkozó bejelenti az illetékes hatóságoknak a végső fogyasztót fenyegető veszély megelőzésére tett intézkedéseket, és nem akadályozhat meg senkit abban, hogy a tagállam jogrendszerével és joggyakorlatával összhangban együttműködjön az illetékes hatóságokkal, amennyiben ezzel megelőzhető, csökkenthető vagy megszüntethető egy élelmiszerrel kapcsolatos veszély.

(4) Az élelmiszeripari vállalkozó együttműködik az illetékes hatóságokkal az általa jelenleg vagy korábban szállított élelmiszerrel kapcsolatos kockázatok megelőzésében vagy csökkentésében.

*20. cikk***A takarmányra vonatkozó kötelezettségek: takarmányipari vállalkozó**

(1) Amennyiben egy takarmányipari vállalkozó úgy véli vagy okkal feltételezi, hogy egy takarmány, amelyet a vállalkozás behozott, előállított, feldolgozott, gyártott vagy forgalmazott, nem felel meg a takarmánybiztonsági követelményeknek, a takarmányipari vállalkozó köteles haladéktalanul kezdeményezni a takarmány kivonását a piacról és tájékoztatni erről az illetékes hatóságot. Ebben az esetben, illetve a 15. cikk (3) mellékletében, azaz amikor egy tétel, küldemény vagy szállítmány nem felel meg a takarmánybiztonsági követelményeknek, a takarmányt megsemmisítik, kivéve ha az illetékes hatóság más módszert lát jónak. A vállalkozó hatékony eszközökkel és pontosan tájékoztatja a takarmány felhasználóit a kivonás okáról, valamint szükség esetén – amennyiben egyéb intézkedések nem elegendőek a magas szintű egészségvédelem megvalósításához – visszahívja a már leszállított terméket.

(2) Az a takarmányipari vállalkozó, aki a takarmányok csomagolása, címkézése, biztonsága és egysége megváltoztatása nélkül kiskereskedelmi és forgalmazási tevékenységeket lát el, saját tevékenységeinek keretein belül kivonja a piaci forgalomból azokat a termékeket, amelyek nem felelnek meg a takarmánybiztonsági követelményeknek, és a takarmányok útjának nyomon követéséhez szükséges információk átadásával, a termelők, feldolgozók, gyártók és/vagy illetékes hatóságok által kezdeményezett intézkedésekben együttműködve hozzájárul az élelmiszerbiztonsághoz.

(3) A takarmányipari vállalkozó haladéktalanul tájékoztatja az illetékes hatóságokat, amennyiben úgy véli vagy okkal feltételezi, hogy az általa forgalomba hozott takarmány nem felel meg a takarmánybiztonsági követelményeknek. A vállalkozó bejelenti az illetékes hatósá-

▼B

goknak a takarmány felhasználásából származó veszély megelőzésére tett intézkedéseket, és nem akadályozhat meg senkit abban, hogy a tagállam jogrendszerével és joggyakorlatával összhangban együttműködjön az illetékes hatóságokkal, amennyiben ezzel megelőzhető, csökkenthető vagy megszüntethető egy takarmánnyal kapcsolatos veszély.

(4) A takarmányipari vállalkozó együttműködik az illetékes hatóságokkal az általa jelenleg vagy korábban szállított takarmánnyal kapcsolatos kockázatok megelőzésében vagy csökkentésében.

*21. cikk***Felelősség**

E fejezet rendelkezései nem sértik a tagállamokban a hibás termékekért való felelősségre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1985. július 25-i 85/374/EGK tanácsi irányelvet ⁽¹⁾.

III. FEJEZET

EURÓPAI ÉLELMISZERBIZTONSÁGI HATÓSÁG

1. SZAKASZ

KÜLDETÉS ÉS FELADATOK*22. cikk***A Hatóság küldetése**

(1) Létrejön az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság, a továbbiakban: Hatóság.

(2) A Hatóság tudományos tanácsokat ad és tudományos, illetve szakmai segítséget nyújt a közösségi törvényhozásnak és politikáknak minden olyan területen, amelynek közvetlen vagy közvetett hatása van az élelmiszerek és takarmányok biztonságára. A Hatóság feladata továbbá, hogy független információkkal szolgáljon az e területeken felmerülő ügyekben és felhívja a figyelmet a kockázatokra.

(3) A Hatóság hozzájárul az emberi élet és egészség magas szintű védelméhez, és e tevékenysége során – a belső piac működésével összefüggésben – figyelembe veszi az állatok egészségére és védelmére vonatkozó, továbbá a növény-egészségügyi és környezetvédelmi követelményeket.

(4) A Hatóság az adatok összegyűjtésével és elemzésével lehetővé teszi az élelmiszerek és takarmányok biztonságát közvetlenül vagy közvetve befolyásoló kockázatok leírását és nyomon követését.

(5) A Hatóság küldetése a következőkre is kiterjed:

- a) a Közösség törvényhozásával összefüggésben tudományos tanácsadás tevékenység és tudományos, illetve szakmai segítségnyújtás az emberi táplálkozás területén, valamint a Bizottság felkérése alapján szakmai segítségnyújtás a táplálkozási kérdések kommunikációjához a Közösség egészségügyi programjában;
- b) tudományos szakvélemények készítése állat-egészségügyi, állatvédelmi és növény-egészségügyi kérdésekben;
- c) a 2001/18/EK irányelvben meghatározott eljárások sérelme nélkül, tudományos szakvélemények készítése az irányelvben meghatározott,

⁽¹⁾ HL L 210., 1985.8.7., 29. o. A legutóbb az 1999/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 141., 1999.6.4., 20. o.) módosított irányelv.

▼B

géntechnológiával módosított szervezetekkel összefüggő, élelmiszernek vagy takarmánynak nem minősülő egyéb termékekről.

(6) A Hatóság feladata az olyan tudományos szakvélemények elkészítése, amelyek tudományos alapként szolgálnak a Hatóság küldetésén belül kezdeményezett közösségi intézkedések előkészítéséhez és bevezetéséhez.

(7) A Hatóság olyan körülmények között látja el feladatát, amelyek lehetővé teszik, hogy a Hatóság függetlenségénél, az általa kiadott szakvélemények tudományos és szakmai színvonalánál, az információk minőségénél, a Hatóság eljárásainak átláthatóságánál és működési módszereknél, valamint a rábízott feladatok ellátása során tanúsított gondosságnál fogva mértékadó hivatkozási pontként szolgáljon.

A Hatóság szorosan együttműködik a tagállamok hasonló feladatokat ellátó, illetékes testületeivel.

(8) A Hatóság, a Bizottság és a tagállamok együttműködnek, annak érdekében, hogy elősegítsék a kockázatértékelés, a kockázatelemzés és a kockázati kommunikáció tényleges egységességének megteremtését.

(9) A tagállamok együttműködnek a Hatósággal és segítik a Hatóságot küldetésének ellátásában.

23. cikk

A Hatóság feladatai

A Hatóság feladatai a következők:

- a) a lehető legjobb tudományos szakvélemények elkészítése a Közösség intézményei és a tagállamok számára a közösségi törvények által előírt esetekben és a Hatóság küldetéséhez tartozó összes kérdésben;
- b) a Hatóság küldetéséhez tartozó minden területen egységes kockázatértékelési módszerek kidolgozásának támogatása és összehangolása;
- c) tudományos és szakmai segítség nyújtása a Bizottság számára a Hatóság küldetéséhez tartozó területeken, illetve – felkérés esetén – a kockázatértékelési szakvélemények értelmezése és vizsgálata;
- d) a küldetés teljesítéséhez szükséges szakmai tanulmányok megrendelése;
- e) a küldetéshez tartozó területeken tudományos és szakmai információk felkutatása, gyűjtése, rendszerezése, elemzése és összegzése;
- f) a küldetéshez tartozó területeken intézkedések kezdeményezése a felmerülő kockázatok felismerése és leírása érdekében;
- g) a küldetéshez tartozó területeken tevékenykedő szervezetek hálózatait összefogó rendszer felállítása és a rendszer működtetésére vonatkozó felelősségvállalás;
- h) a Bizottság felkérése esetén tudományos és szakmai segítségnyújtás az élelmiszerek és takarmányok biztonsága tekintetében a Bizottság által megvalósított válságkezelési eljárásokban;
- i) a Bizottság felkérése esetén tudományos és szakmai segítségnyújtás a Közösség, a csatlakozni kívánó országok, a nemzetközi szervezetek és harmadik országok közötti együttműködés fejlesztése céljából;
- j) annak biztosítása, hogy az érdekelt felek és a közvélemény gyorsan megbízható, tárgyilagos és érthető információkat kapjanak a Hatóság küldetésének minden területén;
- k) a Hatóság küldetéséhez tartozó ügyekben független következtetések és iránymutatások megfogalmazása;
- l) a Hatóság küldetésének területén belül egyéb feladatok ellátása a Bizottság megbízása alapján.

2. SZAKASZ

SZERVEZET

24. cikk

A Hatóság testületei

A Hatóság testületei a következők:

- a) Igazgatótanács;
- b) Ügyvezető igazgató és az alkalmazottai;
- c) Tanácsadó Fórum;
- d) Tudományos Bizottság és tudományos testületek.

25. cikk

Igazgatótanács

(1) Az Igazgatótanács 14 tagból áll, akiket a Bizottság nevez ki az Európai Parlamenttel folytatott konzultáció után; a Bizottság által összeállított névjegyzékből, amely a tagok létszámánál lényegesen több nevet tartalmaz, továbbá a Bizottság egy képviselőjének neve is szerepel rajta. A tanács négy tagja fogyasztóvédelmi szervezetből vagy az élelmiszerláncban tevékenykedő egyéb érdekképviselői szervezetből érkezik.

A Bizottság által összeállított jegyzéket a megfelelő csatolt dokumentumokkal együtt elküldik az Európai Parlamentnek. Az Európai Parlament a lehető legrövidebb időn belül, de legfeljebb három hónapon belül a Tanács elé terjeszti álláspontját mérlegelésre. A Tanács nevezi ki az Igazgatótanácsot.

A tanács tagjainak kinevezésénél a legfontosabb szempontok a lehető legnagyobb szakértelem, a szakmai ismeretek és tapasztalatok széles köre és ezzel összhangban az Unió lehető legszélesebb földrajzi képviselete.

(2) A tagok hivatali ideje négy év, ez a hivatali idő egy alkalommal meghosszabbítható. Az első hivatali idő esetén azonban a tagok felének hivatali ideje hat év.

(3) Az Igazgatótanács az ügyvezető igazgató előterjesztése alapján elfogadja a Hatóság belső szabályait. A szabályokat nyilvánosságra hozzák.

(4) Az Igazgatótanács tagjainak sorából elnököt választ; akinek hivatali ideje két év, és aki újraválasztható.

(5) Az Igazgatótanács elfogadja eljárási szabályzatát.

Egyéb rendelkezés hiányában az Igazgatótanács többségi szavazással hozza meg döntéseit.

(6) Az Igazgatótanács ülése az elnök vagy a tagok legalább egyharmadának kérelmére kerül összehívásra.

(7) Az Igazgatótanács biztosítja, hogy a Hatóság az e rendeletben meghatározott feltételek szerint teljesíti küldetését és végzi feladatait.

(8) Minden év január 31-ig az Igazgatótanács elfogadja a Hatóság következő évre szóló munkaprogramját. A Tanács továbbá elfogad egy többéves, felülvizsgálható programot. Az Igazgatótanács biztosítja, hogy ezek a programok igazodjanak a Közösség élelmiszerbiztonságra vonatkozó törvényhozási és politikai prioritásaihoz.

Minden év március 30-ig az Igazgatótanács elfogadja a Hatóság előző évi tevékenységéről szóló általános jelentést.

▼M1

(9) A Hatóságra alkalmazandó pénzügyi szabályokat a Bizottsággal folytatott konzultációt követően az Igazgatótanács fogadja el. E szabályok nem térhetnek el az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet 185. cikkében említett szervekre vonatkozó költségvetési keretrendelettről szóló, 2002. november 19-i 2343/2002/EK, Euratom bizottsági rendeletről ⁽¹⁾; hacsak az ilyen eltérést kifejezetten nem teszi szükségessé a Hatóság működése, és a Bizottság nem adta hozzá előzetes hozzájárulását.

▼B

(10) Az ügyvezető igazgató szavazati jog nélkül részt vesz az Igazgatótanács ülésein és ellátja a tanács titkári feladatait. Az Igazgatótanács meghívja üléseire a Tudományos Bizottság elnökét, aki szintén szavazati jog nélkül vesz részt az üléseken.

26. cikk

Ügyvezető igazgató

(1) Az ügyvezető igazgatót az Igazgatótanács nevezi ki az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* és egyéb helyen megjelent érdeklődés-nyilvánítási felhívás közzétételét követő általános kiválasztási eljárás után, amelynek eredménye alapján a Bizottság összeállítja az általa javasolt jelöltek névjegyzékét. A hivatali idő öt év, amely egy alkalommal megújítható. A kinevezés előtt az Igazgatótanács által kiválasztott jelölt haladéktalanul megjelenik az Európai Parlament előtt, ahol nyilatkozatot tesz, majd válaszol a képviselők kérdéseire. Az Igazgatótanács többségi szavazással dönthet az ügyvezető igazgató leváltásáról.

(2) Az ügyvezető igazgató képviseli a Hatóságot, és a következőkért felelős:

- a) a Hatóság napi tevékenysége;
- b) javaslattevél a Hatóság munkaprogramjaira a Bizottsággal való egyeztetés után;
- c) a munkaprogramok és az Igazgatótanács döntéseinek végrehajtása;
- d) a Tudományos Bizottság és a tudományos testületek tevékenységének megfelelő tudományos, technikai és adminisztratív támogatása;
- e) biztosítja, hogy a Hatóság a felhasználók igényeinek megfelelően lássa el feladatait, különös tekintettel a szolgáltatások minőségére és a szükséges időre;

▼M1

- f) a Hatóság előirányzott bevételeit és kiadásait tartalmazó költségvetési tervezetének elkészítése, valamint a Hatóság költségvetésének végrehajtása;

▼B

- g) személyzeti ügyek;
- (h) az Európai Parlamenttel kapcsolat létesítése és fenntartása, az illetékes bizottságokkal pedig rendszeres párbeszéd folytatása.

▼M1

(3) Az ügyvezető igazgató minden évben az Igazgatótanács elé terjeszti jóváhagyás céljából a következőket:

- a) a Hatóság előző évben végzett tevékenységéről szóló általános jelentés tervezete;
- b) munkaprogramok tervezete.

⁽¹⁾ HL L 357., 2002.12.31., 72. o.; helyesbítés: HL L 2., 2003.1.7., 39. o.

▼M1

Az ügyvezető igazgató az Igazgatótanács jóváhagyása után megküldi az általános jelentést és a programokat az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a tagállamoknak, és nyilvánosságra hozza azokat.

Az ügyvezető igazgató, az Igazgatótanács általi elfogadását követően június 15-ig megküldi a Hatóság általános jelentését az Európai Parlament, a Tanács, a Bizottság, a Számvevőszék, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága részére, és gondoskodik annak kihirdetéséről.

Az ügyvezető igazgató évente megküldi a költségvetési hatóság részére az értékelési eljárások kimenetelére vonatkozó összes információt.

▼B*27. cikk***Tanácsadó Fórum**

(1) A Tanácsadó Fórum a tagállamokban a Hatósághoz hasonló funkciókat ellátó illetékes intézmények képviselőiből áll, és minden tagállam egy képviselőt jelölhet. A képviselőket a velük egyidejűleg kijelölt pótaggok helyettesíthetik.

(2) A Tanácsadó Fórum tagjai nem lehetnek tagjai az Igazgatótanácsnak.

(3) A Tanácsadó Fórum tanácsokkal segíti az ügyvezető igazgatót e rendelet szerinti feladatainak ellátásában, különös tekintettel a Hatóság munkaprogramjára vonatkozó javaslat elkészítésére. Az ügyvezető a tudományos szakvélemények iránti kérések fontossági sorrendjének megállapításához is kérheti a Fórum szakvéleményét.

(4) A Tanácsadó Fórum a lehetséges kockázatokkal kapcsolatos információcsere központja és összegyűjti a rendelkezésre álló ismereteket. A Fórum biztosítja a szoros együttműködést a Hatóság és a tagállamok illetékes intézményei között, többek között a következőkben:

- a) a Hatóság és a tagállamok által elkészített szakmai tanulmányok közötti átfedések kiküszöbölése, lásd a 32. cikket;
- b) a 30. cikk (4) bekezdésében meghatározott körülmények között, amikor a Hatóság és egy nemzeti intézmény kötelesek együttműködni egymással;
- c) a Hatóság küldetésének területén tevékenykedő szervezetek európai hálózatának támogatása, lásd a 36. cikk (1) bekezdését;
- d) ha a Hatóság és egy tagállam egy újonnan fellépő kockázatot azonosítanak.

(5) A Tanácsadó Fórum elnöke az ügyvezető igazgató. A Fórum az elnök vagy a tagok egyharmadának kezdeményezésére rendszeresen, de legalább évente négy alkalommal ül össze. Működési eljárását a Hatóság belső szabályzata rögzíti, és hozza nyilvánosságra.

(6) A Hatóság biztosítja a Fórum működéséhez szükséges technikai és logisztikai segítséget, és gondoskodik a Fórum üléseinek titkársági feladatairól.

(7) A Bizottság szervezeti egységeinek képviselői részt vehetnek a Tanácsadó Fórum munkájában. Az ügyvezető igazgató meghívhatja a Fórum üléseire az Európai Parlament képviselőit és egyéb illetékes intézmények szakembereit.

Amennyiben a Tanácsadó Fórum a 22. cikk (5) bekezdésének b) pontjában említett ügyeket tárgyal, a 22. cikk (5) bekezdésének b) pontjában említett feladatokhoz hasonló feladatokat a tagállamokban ellátó intéz-

▼B

mények képviselői is részt vehetnek a Tanácsadó Fórum munkájában; egy tagállam egy képviselőt jelölhet.

*28. cikk***A Tudományos Bizottság és a tudományos testületek**

(1) A Tudományos Bizottság és az állandó tudományos testületek – mindegyik saját illetékességi területén – felelősek a Hatóság tudományos szakvéleményeinek elkészítéséért, és szükség esetén közmeghallgatást is szervezhetnek.

(2) A Tudományos Bizottság felelős a tudományos szakvélemény elkészítésének következetességéért és az ehhez szükséges általános koordinációért, különös tekintettel az eljárások megállapítására és a munkamódszerek összehangolására. A Bizottság feladata többek között, hogy tudományos szakvéleményeket készítsen a több tudományos testület területét átfogó kérdésekkel, illetve a tudományos testületek illetékességén kívül eső kérdésekkel kapcsolatban.

Amennyiben szükséges és különösen azokban a kérdésekben, amelyek kívül esnek a tudományos testületek hatáskörén, a Tudományos Bizottság munkacsoportokat hoz létre. Ilyen esetekben e munkacsoportok szakértelmére támaszkodik a Hatóság tudományos szakvéleményeinek megfogalmazása során.

(3) A Tudományos Bizottság tagjai a tudományos testületek elnökei, illetve a tudományos testületekhez nem tartozó, hat független tudományos szakértő.

(4) A tudományos testületek független tudományos szakértőkből állnak. A Hatóság létrejöttével a következő tudományos testületeket kell felállítani:

▼M3

a) az élelmiszer-adalékanyagokkal és élelmiszerekhez adott tápanyagforrásokkal foglalkozó testület;

▼B

b) állatok takarmányozására használt adalékanyagok, termékek és anyagok tudományos testülete;

▼M2

c) növényvédelmi termékek és szermaradványaik testülete;

▼B

d) géntechnológiával módosított szervezetek tudományos testülete;

e) diétás termékek, táplálkozás és allergiák tudományos testülete;

f) biológiai veszélyek tudományos testülete;

g) élelmiszerláncba bekerülő szennyezőanyagok tudományos testülete;

h) állat-egészségügy és állatvédelem tudományos testülete;

▼M2

i) növény-egészségüggyel foglalkozó testület;

▼M3

j) az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagokkal, enzimekkel, aromaanyagokkal és technológiai segédanyagokkal foglalkozó testület.

▼M4

A tudományos testületek számát és elnevezését a Bizottság módosíthatja a műszaki és tudományos előrehaladás függvényében a Hatóság kérésére. Az e rendelet nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítéssel történő módosítására irányuló ezen intézkedéseket az 58. cikk (3) bekezdésében említett, ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

▼B

(5) A Tudományos Bizottság azon tagjait, akik nem tagjai a tudományos testületeknek, valamint a tudományos testületek tagjait az ügyvezető igazgató előterjesztése alapján az Igazgatótanács nevezi ki három évre, miután pályázatot tettek közzé a tisztségek betöltésére az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában*, a vezető tudományos kiadványokban és a Hatóság honlapján. A hivatali idő megújítható.

(6) A Tudományos Bizottság és a tudományos testületek tagjaik közül egy elnököt és két alelnököt választanak.

(7) A Tudományos Bizottság és tudományos testületek többségi szavazással hozzák meg döntéseiket. A kisebbségi véleményeket rögzítik.

(8) A Bizottság szervezeti egységeinek képviselői jelen lehetnek a Tudományos Bizottság, a tudományos testületek és munkacsoportjaik ülésein. Felkérés esetén segíthetnek bizonyos kérdések tisztázásában vagy információt nyújthatnak, de nem próbálhatják meg befolyásolni a megbeszéléseket.

(9) A Tudományos Bizottság és a tudományos testületek működési és együttműködési eljárásait a Hatóság belső szabályzatai tartalmazzák.

Ezek az eljárások többek között a következőkre vonatkoznak:

- a) az egymást követő hivatali idők száma, amíg egy személy a Tudományos Bizottság vagy egy tudományos testület tagja lehet;
- b) az egyes tudományos testületek tagjainak a száma;
- c) a Tudományos Bizottság és a tudományos testületek tagjainál felmerült kiadások megtérítési eljárása;
- d) annak módja, ahogy a Tudományos Bizottságot és a tudományos testületeket a feladatokkal és a tudományos szakvélemények iránti kérések teljesítésével bízzák meg;
- e) a Tudományos Bizottság és a tudományos testületek munkacsoportjainak létrehozása és szervezése, és külső szakértők munkacsoportokba való meghívásának lehetősége;
- f) megfigyelők meghívásának lehetősége a Tudományos Bizottság és a tudományos testületek üléseire;
- g) nyilvános viták szervezésének lehetősége.

3. SZAKASZ

MŰKÖDÉS

29. cikk

Tudományos szakvélemények

(1) A Hatóság tudományos szakvéleményt készít:

- a) a Bizottság felkérésére a Hatóság küldetéséhez tartozó területeken, illetve minden olyan esetben, amikor a közösségi jogszabályok kifejezetten előírják a Hatóság véleményének kikérését;
- b) küldetéséhez tartozó területen saját kezdeményezésre.

Az Európai Parlament és a tagállamok is kérhetik, hogy a Hatóság a tevékenységi körén belül szakvéleményt készítsen.

(2) Az (1) bekezdésben említett kérelemhez mellékelni kell a tudományos kérdést és a Közösség érdekeltségét bemutató háttér-információkat.

(3) Amennyiben a Közösség jogszabályai nem rendelkeznek a tudományos szakvélemény elkészítésének határidejéről, a Hatóság – bizonyos indokolt esetek kivételével – a szakvélemény-kérelemben megha-

▼B

tározott határidőn belül köteles elkészíteni a szóban forgó tudományos szakvéleményeket.

(4) Amennyiben ugyanarra a kérdésre több kérelem is vonatkozik vagy ha a kérelem nem felel meg a (2) bekezdés követelményeinek vagy nem egyértelműen van megfogalmazva, a Hatóság elutasíthatja a kérelmet vagy a kérelmező intézménnyel vagy tagállammal (tagállamokkal) egyeztetve javasolhatja a kérelem módosítását. Az elutasítást a kérelmező intézmény vagy tagállam(ok) számára meg kell indokolni.

(5) Amennyiben a Hatóság egy korábbi kérelem alapján már készített szakvéleményt egy adott kérdésben, elutasíthatja a szakvélemény elkészítését, ha arra a megállapításra jut, hogy nincsenek olyan új tudományos ismeretek, amelyek indokolnák a felülvizsgálatot. Az elutasítást a kérelmező intézmény vagy a tagállam(ok) számára meg kell indokolni.

▼M4

(6) A Bizottság a Hatósággal folytatott egyeztetést követően meghatározza e cikk alkalmazásának végrehajtási szabályait. A szabályok különösen a következőket határozzák meg:

- a) a kérelmekkel kapcsolatos, a Hatóság által alkalmazandó eljárásokat;
- b) a Közösség jogszabályai értelmében egy előzetes engedélyezési rendszer hatálya alá tartozó vagy egy pozitív listán szereplő anyagok, termékek vagy eljárások tudományos értékelésének iránymutatásait, különösen azokban az esetekben, ha a közösségi jogszabályok elrendelik vagy engedélyezik egy dokumentációnak a kérelmező általi e célból történő előterjesztését.

Az a) pontban említett, e rendelet nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítéssel történő módosítására irányuló ezen intézkedést az 58. cikk (3) bekezdésében említett, ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

A b) pontban említett iránymutatásokat az 58. cikk (2) bekezdésében említett szabályozási bizottsági eljárással összhangban határozzák meg.

▼B

(7) A Hatóság belső szabályai határozzák meg egy tudományos szakvélemény formátumát, az értelmezést segítő háttér-információkat és a közzétételt.

*30. cikk***Különböző tudományos szakvélemények**

(1) A Hatóság megfigyelési feladatokat lát el annak érdekében, hogy rövid időn belül azonosíthassa a Hatóság által elkészítendő szakvélemény és a hasonló funkciókat ellátó más intézmények által kibocsátott tudományos szakvélemények közötti esetleges eltéréseket.

(2) Ha a Hatóság feltárja az eltérést, megkeresi a szóban forgó intézményt, és ellenőrzi, hogy rendelkezik-e mindkét fél a tárgyra vonatkozó összes tudományos információval, annak érdekében, hogy azonosíthassa az esetleg vitatott tudományos kérdéseket.

(3) Amennyiben kiderül, hogy lényeges különbségek vannak bizonyos tudományos kérdések megítélésében, és a szóban forgó intézmény a Közösség egyik intézménye vagy a Bizottság valamelyik tudományos bizottsága, a Hatóság és az érintett intézmény kötelesek együttműködni egymással és kiküszöbölni az eltéréseket, vagy a Bizottság elé terjeszteni a vitatott tudományos kérdéseket tisztázó közös dokumentumot, és ismertetni az adatokra vonatkozó bizonytalanságokat. Ezt a dokumentumot nyilvánosságra hozzák.

(4) Amennyiben kiderül, hogy lényeges különbségek vannak bizonyos tudományos kérdések megítélésében, és a szóban forgó intézmény egy tagállam intézménye, a Hatóság és az érintett intézmény kötelesek együttműködni egymással és kiküszöbölni az eltéréseket, vagy elkészí-

▼B

teni egy, a vitatott tudományos kérdéseket tisztázó közös dokumentumot, és ismertetni az adatokra vonatkozó bizonytalanságokat. Ezt a dokumentumot nyilvánosságra hozzák.

*31. cikk***Tudományos és szakmai segítségnyújtás**

(1) A Bizottság felszólíthatja a Hatóságot, hogy küldetési területén nyújtson tudományos vagy szakmai segítséget a Bizottságnak feladatai ellátásához. A tudományos és szakmai segítségnyújtás feladataihoz tartozik többek között a már elfogadott tudományos és szakmai elvek alkalmazásával járó tudományos vagy szakmai tevékenység, amelyhez nincs szükség a Tudományos Bizottság vagy a tudományos testületek tudományos értékelésére. E feladatok közé tartozhat segítségnyújtás a Bizottság számára bizonyos szakmai kritériumok összeállításához vagy értékeléséhez, valamint segítségnyújtás a szakmai iránymutatások összeállításához.

(2) Amennyiben a Bizottság a Hatóság tudományos és szakmai segítségét kéri, a Bizottság a Hatósággal egyeztetve meghatározza a munka elvégzésének határidejét.

*32. cikk***Tudományos tanulmányok**

(1) A Hatóság a rendelkezésére álló legjobb független tudományos erőforrások mozgósításával megbízást adhat a küldetése teljesítéséhez szükséges tudományos tanulmányok elkészítésére. Az e tanulmányokra vonatkozó megbízásokat nyitott és átlátható módon végzi. A Hatóság biztosítja, hogy ne legyenek átfedések a tagállamok és a Közösség kutatási programjai között, és megfelelő koordinációval szorgalmazza az intézmények közötti együttműködést.

(2) A Hatóság tájékoztatja az Európai Parlamentet, a Bizottságot és a tagállamokat a tudományos tanulmányok eredményeiről.

*33. cikk***Adatgyűjtés**

(1) A Hatóság feladata, hogy küldetési területén felkutassa, gyűjtse, rendszerezze, elemezze és összegezzék a különböző tudományos és szakmai adatokat. Ez többek között a következőkre vonatkozó adatok összegyűjtését jelenti:

- a) élelmiszerfogyasztás és az élelmiszerfogyasztással járó kockázatok, amelyeknek az ember ki van téve;
- b) biológiai kockázatok előfordulása és hatása;
- c) élelmiszerekben és takarmányokban előforduló szennyezőanyagok;
- d) szermaradványok.

(2) Az (1) bekezdés céljából a Hatóság szoros együttműködést tart fenn az adatgyűjtés terén tevékenykedő szervezetekkel, beleértve a csatlakozni kívánó országok és a harmadik országok szervezeteit, illetve a nemzetközi szervezeteket.

(3) A tagállamok minden szükséges intézkedést megtesznek annak érdekében, hogy az (1) és (2) bekezdésben említett területeken általuk összegyűjtött adatok eljussanak a Hatósághoz.

(4) A Hatóság ellátja a tagállamokat és a Bizottságot olyan ajánlásokkal, amelyek fokozhatják a Hatósághoz érkező és az általa elemzett információk szakmai összehasonlíthatóságát az információk közösségi szintű konszolidációjának megkönnyítése érdekében.

▼B

(5) E rendelet hatálybalépését követő egy éven belül a Bizottság közzétesz egy jegyzéket a Hatóság küldetését érintő, közösségi szinten működő adatgyűjtési rendszerekről.

A jelentés, amelyet adott esetben ajánlásokkal is ki lehet egészíteni, különösen a következőket tartalmazza:

- a) minden rendszer vonatkozásában a Hatóságnak szánt szerep, továbbá milyen módosításokra és fejlesztésekre lehet szükség ahhoz, hogy a Hatóság a tagállamokkal együttműködve eleget tudjon tenni küldetésének;
- b) milyen hiányosságokat kell megszüntetni ahhoz, hogy a Hatóság küldetésének minden területén, közösségi szinten összegyűjthesse és összegezhesse a vonatkozó tudományos és szakmai információkat.

(6) A Hatóság megküldi az Európai Parlamentnek, a Bizottságnak és a tagállamoknak az adatgyűjtés területén végzett munka eredményeit.

*34. cikk***A felmerülő kockázatok azonosítása**

(1) A Hatóság megfigyelési eljárásokat vezet be, amelyek lehetővé teszik az információk rendszerezett felkutatását, keresését, összegyűjtését, rendszerezését és elemzését annak érdekében, hogy így azonosíthassák a Hatóság küldetési területén felmerülő kockázatokat.

(2) Amennyiben a Hatóság olyan információkkal rendelkezik, amelyek alapján okkal tarthat egy súlyos kockázattól, további információkat kér a tagállamoktól, az egyéb közösségi intézményektől és a Bizottságtól. A tagállamok, az érintett közösségi intézmények és a Bizottság haladéktalanul válaszolnak a Hatóság megkeresésére és megküldik a birtokukban levő, megfelelő információkat.

(3) A Hatóság minden, küldetésének teljesítése során szerzett információt felhasznál egy felmerülő kockázat azonosítása érdekében.

(4) A Hatóság elküldi az Európai Parlamentnek, a Bizottságnak és a tagállamoknak a felmerülő kockázatokra vonatkozó értékelést és az összegyűjtött információkat.

*35. cikk***Sürgősségi riasztórendszer**

Annak érdekében, hogy a Hatóság a lehető leghatékonyabban végezhesse az élelmiszerek egészségügyi és táplálkozási kockázatainak megfigyelését, minden, a sürgősségi riasztórendszeren keresztül érkezett információt megkap. A Hatóság elemzi az információk tartalmát annak érdekében, hogy a Bizottságot és a tagállamokat a kockázatelemzéshez szükséges információkkal elláthassa.

*36. cikk***A Hatóság küldetési területén működő szervezetek hálózatba szervezése**

(1) A Hatóság elősegíti a Hatóság küldetéséhez tartozó különböző területeken működő szervezetek Európai szinten történő hálózatba szervezését. A hálózatszervezés célja többek között egy tudományos együttműködési keretrendszer létrejöttének elősegítése a Hatóság küldetési területén folyó tevékenységek összehangolásával, az információcserével, a közös projektek kidolgozásával és megvalósításával, a tapasztalatok és a legjobb gyakorlatok cseréjével.

(2) Az Igazgatótanács az ügyvezető igazgató előterjesztése alapján elkészít egy nyilvánosságra hozandó jegyzéket azokról a tagállamok által kijelölt illetékes szervezetekről, amelyek külön-külön vagy háló-

▼B

zatok keretében segíthetik a Hatóságot küldetésének teljesítésében. A Hatóság bizonyos feladatokat ezekre a szervezetekre bízhat, különös tekintettel a tudományos szakvélemények előkészítésére, a tudományos és szakmai segítségnyújtásra, az adatgyűjtésre és a felmerülő kockázatok azonosítására. Az ilyen feladatok egy része pénzügyi támogatásra jogosíthat.

▼M4

(3) A Bizottság a Hatósággal folytatott konzultációt követően rögzíti azokat a szabályokat, amelyek meghatározzák a tagállamok által kijelölt intézménynek az illetékes szervezetek jegyzékébe való felvételére vonatkozó kritériumokat, az összehangolt minőségi követelmények meghatározására vonatkozó rendelkezéseket és az esetleges pénzügyi támogatásra vonatkozó pénzügyi szabályokat. Az e rendelet nem alapvető fontosságú elemeinek többek között kiegészítéssel történő módosítására irányuló ezen intézkedéseket az 58. cikk (3) bekezdésében említett, ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

A Bizottság, a Hatósággal folytatott konzultációt követően, az 58. cikk (2) bekezdésében említett szabályozási bizottsági eljárással összhangban meghatározza az (1) és (2) bekezdés alkalmazásának egyéb végrehajtási szabályait.

▼B

(4) E rendelet hatálybalépését követő egy éven belül a Bizottság közzétesz egy jegyzéket a Hatóság küldetési területén, közösségi szinten működő olyan rendszerekről, amelyek a tagállamokra bízhatnak bizonyos feladatokat a tudományos értékelés és különösen az engedélyezési dokumentációk vizsgálata terén. A jelentés, amelyhez megfelelő esetben mellékelni kell a vonatkozó javaslatokat, minden rendszer vonatkozásában jelzi azokat a módosításokat és fejlesztéseket, amelyek adott esetben szükségesek ahhoz, hogy a Hatóság a tagállamokkal együttműködve teljesíteni tudja küldetését.

4. SZAKASZ

FÜGGETLENSÉG, ÁTLÁTHATÓSÁG, TITOKTARTÁS ÉS KOMMUNIKÁCIÓ

37. cikk

Függetlenség

(1) Az Igazgatótanács és a Tanácsadó Fórum tagjai, valamint az ügyvezető igazgató a közérdek szolgálatában függetlenül járnak el.

Ennek érdekében a fent említett személyek kötelezettségvállalási és érdekeltségi nyilatkozatot tesznek, amelyben vagy kijelentik, hogy nincsenek olyan érdekeltségeik, amelyekről feltételezhető, hogy veszélyeztethetik függetlenségüket, vagy megnevezik azokat a közvetlen vagy közvetett érdekeltségeiket, amelyekről feltételezhető, hogy veszélyeztethetik függetlenségüket. Ezeket a nyilatkozatokat évente írásban kell megtenni.

(2) A Tudományos Bizottság és a tudományos testületek tagjai vállalják, hogy minden külső befolyástól függetlenül végzik tevékenységüket.

Ennek érdekében a fent említett személyek kötelezettségvállalási és érdekeltségi nyilatkozatot tesznek, amelyben vagy kijelentik, hogy nincsenek olyan érdekeltségeik, amelyekről feltételezhető, hogy veszélyeztethetik függetlenségüket, vagy megnevezik azokat a közvetlen vagy közvetett érdekeltségeiket, amelyekről feltételezhető, hogy veszélyeztethetik függetlenségüket. Ezeket a nyilatkozatokat évente írásban kell megtenni.

▼B

(3) Az Igazgatótanács és a Tanácsadó Fórum tagjai, az ügyvezető igazgató, a Tudományos Bizottság és a tudományos testületek tagjai, valamint a munkacsoportokban dolgozó külső szakértők minden ülésen bejelentik azokat az érdekeltségeiket, amelyek a napirendi pontok vonatkozásában veszélyeztethetik függetlenségüket.

*38. cikk***Átláthatóság**

(1) A Hatóság valamennyi tevékenységét az átláthatóság magas fokú figyelembevételével végzi. A Hatóság haladéktalanul nyilvánosságra hozza különösen a következőket:

- a) a Tudományos Bizottság és a tudományos testületek napirendjei és jegyzőkönyvei;
- b) közvetlenül elfogadásuk után, a Tudományos Bizottság és a tudományos testületek szakvéleményei, minden esetben a kisebbségi véleményekkel együtt;
- c) a 39. és 41. cikk sérelme nélkül, a szakvélemények alapját képező információk;
- d) az Igazgatótanács tagjai, az ügyvezető igazgató, a Tanácsadó Fórum tagjai és a Tudományos Bizottság és a tudományos testületek tagjai által elkészített érdekeltségi nyilatkozatok, valamint az ülések napirendjén szereplő kérdésekkel kapcsolatos, érdekeltségeikre vonatkozó nyilatkozatok;
- e) a tudományos tanulmányok eredményei;
- f) a Hatóság tevékenységéről szóló éves jelentés;
- g) az Európai Parlament, a Bizottság vagy a tagállamok elutasított vagy módosított tudományos szakvélemény-kérelmei, és a módosítások vagy elutasítások indoklása.

(2) Az Igazgatótanács ülései nyilvánosak, kivéve, ha az Igazgatótanács az ügyvezető igazgató előterjesztése alapján másképp nem dönt az ülés igazgatási kérdéseket érintő napirendi pontjai miatt, továbbá az Igazgatótanács engedélyezheti a fogyasztók képviselőinek vagy egyéb érdekelt feleknek, hogy megfigyelői minőségben figyelemmel kísérik a Hatóság bizonyos tevékenységeit.

(3) A Hatóság belső szabályaiban rögzíti az (1) és (2) bekezdésben említett átláthatósági szabályok alkalmazásának gyakorlati rendelkezéseit.

*39. cikk***Titoktartás**

(1) A 38. cikktől eltérően, a Hatóság nem bocsátja harmadik személyek rendelkezésére azokat a bizalmas információkat, amelyek esetében kérelmezték és indokoltnak találták a titoktartást, kivéve azokat az információkat, amelyeket adott körülmények között a közegészségügy védelme érdekében nyilvánosságra kell hozni.

(2) Az Igazgatótanács és a Tanácsadó Fórum tagjai, az ügyvezető igazgató, a Tudományos Bizottság és a tudományos testületek tagjai, valamint a munkacsoportokban dolgozó külső szakértők és a Hatóság alkalmazottai megbízásuk lejártá után is kötelesek eleget tenni a Szerződés 287. cikkében említett titoktartási kötelezettségeknek.

(3) Az előreláthatóan egészségügyi hatásra vonatkozó tudományos szakvélemények megállapításai semmiképpen sem minősíthetők bizalmas információknak.

▼B

(4) A Hatóság belső szabályaiban rögzíti az (1) és (2) bekezdésben említett titoktartási kötelezettség szabályai alkalmazásának gyakorlati rendelkezéseit.

*40. cikk***A Hatóság közleményei**

(1) A Hatóság a küldetéséhez tartozó területeken saját kezdeményezésre tájékoztatást ad, a kockázatkezelési döntések közlésére vonatkozó bizottsági hatáskör megsértése nélkül.

(2) A Hatóság biztosítja, hogy a közvélemény és az érdekelt felek rövid időn belül tárgyilagos, megbízható és könnyen elérhető információkat kapjanak, különös tekintettel a Hatóság tevékenységének eredményeire. E célkitűzések megvalósítása érdekében a Hatóság a nyilvánosság számára tájékoztató kiadványokat készít és terjeszt.

(3) A Hatóság szorosan együttműködik a Bizottsággal és a tagállamokkal és elősegíti a kockázatokkal kapcsolatos kommunikáció szükséges koherenciáját.

A Hatóság a 38. cikkel összhangban közzéteszi az általa kibocsátott szakvéleményeket.

(4) A Hatóság tájékoztató kampányok során együttműködik a tagállamok illetékes intézményeivel és az egyéb érdekelt felekkel.

▼M1*41. cikk***A dokumentumokhoz való hozzáférés**

(1) Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 2001. május 30-i 1049/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet ⁽¹⁾ a Hatóság birtokában lévő dokumentumokra is alkalmazni kell.

(2) Az Igazgatótanács az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló 178/2002/EK rendelet módosításáról szóló, 2003. július 22-i európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ hatálybalépésétől számított hat hónapon belül elfogadja az 1049/2001/EK rendelet végrehajtására vonatkozó gyakorlati szabályokat.

(3) A Hatóság által az 1049/2001/EK rendelet 8. cikke értelmében hozott határozatok ellen az ombudsmannál panasszal vagy az Európai Bíróságnál jogorvoslattal lehet élni, a Szerződés 195. és 230. cikkének megfelelően.

▼B*42. cikk***Fogyasztók, termelők és más érdekelt felek**

A Hatóság eredményes kapcsolatot tart fenn a fogyasztók, a termelők, a feldolgozó ipar és más érdekelt felek képviselőivel.

⁽¹⁾ HL L 145., 2001.5.31., 43. o.

⁽²⁾ HL L 245., 2003.9.29., 4. o.

▼B

5. SZAKASZ

PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK

43. cikk

A Hatóság költségvetésének elfogadása

(1) A Hatóság bevétele a Közösség hozzájárulásából, a Közösséggel a 49. cikkben említett megállapodást kötött államok befizetéseiből, valamint a kiadványokért, konferenciákért, képzésért és a Hatóság egyéb tevékenységeiért felszámolt díjakból áll.

(2) A Hatóság kiadásai tartalmazzák a bérköltséget, az igazgatási, infrastrukturális és üzemeltetési költségeket, továbbá a harmadik felekkel kötött szerződésekből vagy a 36. cikkben említett pénzügyi támogatásból eredő költségeket.

▼M1

(3) Az ügyvezető igazgató az (5) bekezdésben említett időpont előtt kellő idővel elkészíti a Hatóság következő pénzügyi évre előirányzott bevételeire és kiadásaira vonatkozó kimutatását, és azt továbbítja az Igazgatótanács részére a létszámtervvel együtt.

(4) A bevételeknek és kiadásoknak egyensúlyban kell lenniük.

(5) Az előirányzott bevételekre és kiadásokra vonatkozó kimutatás alapján az Igazgatótanács minden évben összeállítja a Hatóság következő pénzügyi évre előirányzott bevételeire és kiadásaira vonatkozó kimutatását. Az Igazgatótanács legkésőbb március 31-ig megküldi ezt a létszámtervet és munkatervet is magában foglaló előirányzott kimutatást a Bizottság és azon országok részére, amelyekkel a Közösség a 49. cikk értelmében megállapodást kötött.

(6) A Bizottság az előirányzott kimutatást az Európai Unió általános költségvetésének előzetes tervezetével együtt megküldi az Európai Parlament és a Tanács részére (a továbbiakban: költségvetési hatóság).

(7) Az előirányzatokra vonatkozó kimutatás alapján a Bizottság beilleszti az Európai Unió előzetes általános költségvetésének tervezetébe a létesítési terv céljaira általa szükségesnek tekintett előirányzatokat és az általános költségvetésre terhelendő támogatás összegét, majd az általános költségvetést a Szerződés 272. cikkének megfelelően a költségvetési hatóság elé terjeszti.

(8) A költségvetési hatóság hagyja jóvá a Hatóság támogatására szánt költségvetési előirányzatot.

A Hatóság létszámtervét a költségvetési hatóság fogadja el.

(9) A költségvetést az Igazgatótanács fogadja el. A költségvetés az Európai Unió általános költségvetésének végleges elfogadását követően válik véglegessé. Azt adott esetben megfelelően kiigazítják.

(10) Az Igazgatótanács a lehető leghamarabb értesíti a költségvetési hatóságot az olyan projektek megvalósítására irányuló szándékáról, amelyek jelentős pénzügyi hatást gyakorolhatnak a költségvetés finanszírozására, és különösen az olyan, ingatlannal kapcsolatos projektekről, mint például épületek bérbevétele vagy megvásárlása. Erről tájékoztatja a Bizottságot.

Ha a költségvetési hatóság valamely részlege jelezte vélemény kifejtésére vonatkozó szándékát, akkor véleményét a projektről szóló értesítés időpontját követő hat héten belül kell az Igazgatótanácshoz eljuttatnia.

44. cikk

A Hatóság költségvetésének végrehajtása

(1) A Hatóság költségvetését az ügyvezető igazgató hajtja végre.

▼M1

(2) A Hatóság számvitelért felelős tisztviselője minden pénzügyi évet követően legkésőbb március 1-jéig közli a Bizottság számvitelért felelős tisztviselőjével az előzetes elszámolást az adott pénzügyi év költségvetésének végrehajtásáról és pénzgazdálkodásáról szóló jelentéssel együtt. A Bizottság számvitelért felelős tisztviselője az általános költségvetési rendelet 128. cikkének megfelelően konszolidálja az intézmények és decentralizált szervek előzetes elszámolását.

(3) A Bizottság számvitelért felelős tisztviselője minden pénzügyi évet követően legkésőbb március 31-ig megküldi a Számvevőszéknek a Hatóság előzetes elszámolását az adott pénzügyi év költségvetésének végrehajtására és pénzgazdálkodására vonatkozó jelentéssel együtt. A pénzügyi év költségvetésének végrehajtására és pénzgazdálkodására vonatkozó jelentést az Európai Parlament és a Tanács részére is megküldik.

(4) A Hatóság előzetes elszámolására vonatkozó számvevőszéki észrevételek kézhezvételét követően az ügyvezető igazgató saját felelősségére – az általános költségvetési rendelet 129. cikkének megfelelően – elkészíti a Hatóság végleges elszámolását, és azt véleményezésre benyújtja az Igazgatótanácshoz.

(5) Az Igazgatótanács véleményt nyilvánít a Hatóság végleges elszámolásáról.

(6) Az ügyvezető igazgató a végleges elszámolást minden pénzügyi évet követően legkésőbb július 1-jéig az Igazgatótanács véleményével együtt megküldi az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Számvevőszéknek.

(7) A végleges elszámolást közzé kell tenni.

(8) Az ügyvezető igazgató legkésőbb szeptember 30-ig válaszol a Számvevőszéknek az általa tett észrevételekre. Ezt a választ az Igazgatótanácsnak is megküldi.

(9) Az általános költségvetési rendelet 146. cikke (3) bekezdésének megfelelően az ügyvezető igazgató az Európai Parlament részére, annak kérésére megküld minden olyan információt, amely az adott pénzügyi évre vonatkozó mentesítési eljárás zavartalan lebonyolításához szükséges.

(10) Az Európai Parlament a Tanács minősített többséggel elfogadott ajánlása alapján eljárva az $n + 2$ év április 30. előtt mentesíti az ügyvezető igazgatót az n . évi költségvetés végrehajtására vonatkozó felelőssége alól.

▼B*45. cikk***A Hatósághoz befolyt díjak**

A Bizottság e rendelet hatálybalépését követő három éven belül a Hatósággal, a tagállamokkal és az érdekelt felekkel folytatott konzultációt követően, jelentést hoz nyilvánosságra abban a kérdésben, hogy az együtt döntési eljárás értelmében és a Szerződéssel összhangban lehetséges és tanácsos-e és a Hatóság által nyújtandó egyéb szolgáltatás tekintetében jogalkotási javaslatot előterjeszteni.

6. SZAKASZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

46. cikk

Jogi személyiség és előjogok

(1) A Hatóság jogi személy. A Hatóság minden tagállamban a jogi személyek számára biztosított legszélesebb jogosítványok birtokában végezheti tevékenységét, többek között ingó és ingatlan vagyont szerezhet és idegeníthet el, illetve bíróság előtt eljárhat.

(2) A Hatóságra is vonatkozik az Európai Közösségek kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyv.

47. cikk

Felelősség

(1) A Hatóság szerződéses felelősségére a szóban forgó szerződésre vonatkozó jog az irányadó. A Hatóság által megkötött szerződés választottbírószági kikötése értelmében, a felmerülő jogvitákban az Európai Közösségek Bírósága rendelkezik hatáskörrel.

(2) A szerződésen kívüli felelősség esetében a Hatóság a tagállamok jogszabályaira vonatkozó egységes jogelvekkel összhangban megtéríti a Hatóság vagy az alkalmazottai által feladataik teljesítése során okozott kárt. A kár megtérítésére vonatkozó jogvitákban a Bíróság rendelkezik hatáskörrel.

(3) Az alkalmazottak Hatósággal szemben fennálló személyes felelőssége tekintetében a Hatóság alkalmazottaira vonatkozó, megfelelő rendelkezések az irányadók.

48. cikk

Alkalmazottak

(1) A Hatóság alkalmazottaira az Európai Közösség tisztviselőire és egyéb alkalmazottaira vonatkozó szabályok és rendeletek vonatkoznak.

(2) Alkalmazottai vonatkozásában a Hatóság a kinevezéssel megbízott hatóság számára biztosított jogokat gyakorolja.

49. cikk

Harmadik országok részvétele

A Hatóság nyitott olyan harmadik országok részvétele iránt, amelyek megállapodást kötöttek az Európai Közösséggel, és ennek értelmében bevezették és alkalmazzák az e rendelet hatálya alá eső területre vonatkozó közösségi jogszabályokat.

Az említett megállapodások vonatkozó rendelkezései alapján egyezményekben határozzák meg, hogy ezek az országok milyen jelleggel, mértékben és módon vesznek részt a Hatóság munkájában, beleértve a Hatóság által működtetett hálózatokban való részvétel szabályait, a Hatóság egyes feladatainak átvállalására jogosult illetékes szervezetek jegyzékébe való felvétel lehetőségeit, a pénzügyi hozzájárulásokat és a személyi feltételeket.

IV. FEJEZET

SÜRGŐSSÉGI RIASZTÓRENDSZER, VÁLSÁGKEZELÉS ÉS SZÜKSÉGHELYZETEK

1. SZAKASZ

SÜRGŐSSÉGI RIASZTÓRENDSZER

50. cikk

Sürgősségi riasztórendszer

(1) Létrehoznak egy hálózatként működő sürgősségi riasztórendszert, amely az élelmiszerekből és takarmányokból származó, az emberi egészséget közvetve vagy közvetlenül érintő veszélyt jelzi. A rendszer kiterjed a tagállamokra, a Bizottságra és a Hatóságra. A tagállamok, a Bizottság és a Hatóság mindegyike megbízza a hálózat egy tagját a kapcsolattartással. A Bizottság felelős a hálózat működtetéséért.

(2) Amennyiben a hálózat valamelyik tagja élelmiszerekből és takarmányokból eredő, az emberi egészséget veszélyeztető, súlyos, közvetlen vagy közvetett kockázatról szerez tudomást, ezt az információt a sürgősségi riasztórendszer keretében haladéktalanul jelenti a Bizottságnak. A Bizottság haladéktalanul továbbítja az információt a hálózat tagjainak.

A Hatóság kiegészítheti a jelentést olyan tudományos vagy szakmai információkkal, amelyek segítik a tagállamokat a gyors és megfelelő, kockázatkezelő intézkedések megtételében.

(3) A Közösség egyéb jogszabályainak sérelme nélkül, a tagállamok a sürgősségi riasztórendszeren keresztül haladéktalanul jelentik a Bizottságnak a következőket:

- a) az olyan általuk hozott intézkedések, amelyek célja az élelmiszer vagy takarmány forgalomba hozatalának korlátozása, a piacról történő kivonása vagy visszahívása az emberi egészség védelme érdekében, amely során gyors intézkedés szükséges;
- b) minden olyan, a gazdasági szereplőknek szóló vagy velük kötött ajánlás vagy megállapodás, amelyeknek célja – önkéntes vagy kötelező alapon – az azonnali intézkedést igénylő, súlyos egészségügyi kockázatot jelentő élelmiszerek és takarmányok forgalomba hozatalának és felhasználásának megelőzése, korlátozása, illetve meghatározott feltételekhez kötése;
- c) az Európai Unió területén valamelyik határátkelőhelyen közvetlen vagy közvetett egészségügyi kockázat miatt, az illetékes hatóság által visszafordított tétel, szállítótartály vagy szállítmány.

Az értesítéshez csatolni kell az értesítést küldő tagállam illetékes hatóságai által megtett intézkedés okainak részletes értelmezését. Ezt rövid időn belül követik a kiegészítő információk, különösen, ha az értesítés alapját képező intézkedéseket módosították vagy visszavonták.

A Bizottság haladéktalanul továbbítja a hálózat tagjainak az első és második albekezdés alapján kapott értesítéseket és kiegészítő információkat.

Amennyiben az Európai Unió területén valamelyik határátkelőhelyen közvetlen vagy közvetett egészségügyi kockázat miatt visszafordítanak egy tételt, szállítótartályt vagy szállítmányt, a Bizottság haladéktalanul értesíti az Unió területén található határátkelőhelyeket, valamint az áru származása szerinti harmadik országot.

(4) Amennyiben a sürgősségi riasztórendszer keretében értesítést küldtek egy élelmiszerral vagy takarmánnyal kapcsolatban, amelyet harmadik országba szállítottak, a Bizottság megküldi az utóbbinak a vonatkozó információkat.

▼B

(5) A tagállamok haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot a sürgősségi riasztórendszeren keresztül kapott értesítések és kiegészítő információk alapján kezdeményezett lépésekről vagy intézkedésekről. A Bizottság haladéktalanul továbbítja ezt az információt a hálózat többi tagjának.

(6) Csatlakozni kívánó országok, harmadik országok és nemzetközi szervezetek szintén bekapcsolódhatnak a hálózatba a Közösséggel kötött megállapodás alapján, a megállapodásokban rögzített eljárásokkal összhangban. E megállapodások a viszonyosság elvének működnek és tartalmazzák azokat a titoktartási intézkedéseket, amelyek megfelelnek a Közösség által alkalmazott szabályoknak.

*51. cikk***Végrehajtási intézkedések**

A Bizottság, a Hatósággal folytatott előzetes konzultációt követően az 58. cikk (2) bekezdésével összhangban bevezeti az 50. cikk végrehajtására vonatkozó intézkedéseket. Ezek az intézkedések szabályozzák többek között az értesítések és kiegészítő információk megküldésére vonatkozó meghatározott feltételeket és eljárásokat.

*52. cikk***A sürgősségi riasztórendszer titoktartási szabályai**

(1) Az egészségügyi kockázatot jelentő élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó, a hálózat tagjainak rendelkezésére álló információkat a 10. cikkben említett tájékoztatási elvvel összhangban kell nyilvánosságra hozni. A nagyközönség általában hozzáférhet a kérdéses termék azonosítására, a kockázat jellegére és a megtett intézkedésre vonatkozó információkhoz.

A hálózat tagjai azonban gondoskodnak arról, hogy alkalmazottaik indokolt esetekben ne hozzák nyilvánosságra az e szakaszban említett célokra használt információkat, amelyek jellegüknél fogva titoktartás alá esnek; az információt csak akkor lehet nyilvánosságra hozni, ha a körülmények az egészség védelme érdekében ezt megkívánják.

(2) A szakmai titok védelme nem akadályozhatja meg az élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó, a piaci felügyelet és az intézkedések végrehajtása hatékonyságához nélkülözhetetlen információk eljuttatását az illetékes hatóságokhoz. Azok a hatóságok, akik a titoktartás alá tartozó információt kapnak, az (1) bekezdéssel összhangban gondoskodnak az információk védelméről.

2. SZAKASZ**VESZÉLYHELYZETEK***53. cikk***A Közösségből származó vagy harmadik országból behozott élelmiszerre és takarmányra vonatkozó szükségintézkedések**

(1) Amennyiben nyilvánvaló, hogy a Közösségből származó vagy harmadik országból behozott élelmiszer vagy takarmány súlyos veszélyt jelent az emberek egészségére, az állatok egészségére vagy a környezetre, és az érintett tagállam (tagállamok) által hozott intézkedésekkel ezt a kockázatot nem lehet eredményesen csökkenteni, a Bizottság az 58. cikk (2) bekezdésével összhangban, saját kezdeményezésére vagy

▼B

egy tagállam felkérésére – a helyzet súlyosságától függően – haladéktalanul megteszi a következő intézkedések egyikét vagy közülük többet:

- a) a Közösségből származó élelmiszer vagy takarmány esetében:
 - i. a szóban forgó élelmiszer forgalomba hozatalának vagy felhasználásának felfüggesztése;
 - ii. a szóban forgó takarmány forgalomba hozatalának vagy felhasználásának felfüggesztése;
 - iii. a szóban forgó élelmiszerre vagy takarmányra vonatkozó különös feltételek meghatározása;
 - iv. más, megfelelő ideiglenes intézkedések meghozatala;
- b) harmadik országból behozott élelmiszer vagy takarmány esetében:
 - i. a szóban forgó élelmiszer vagy takarmány érintett harmadik országból vagy annak egy részéből, adott esetben a tranzitor-szágból történő behozatalának felfüggesztése;
 - ii. az érintett harmadik országból vagy annak egy részéből behozott élelmiszerre vagy takarmányra vonatkozó különös feltételek meghatározása;
 - iii. más, megfelelő ideiglenes intézkedések meghozatala.

(2) Veszélyhelyzetben azonban a Bizottság az érintett tagállammal (tagállamokkal) konzultálva és a többi tagállamot tájékoztatva ideiglenesen bevezetheti az (1) bekezdésben említett intézkedéseket.

A lehető legrövidebb időn belül, de legfeljebb 10 munkanapon belül a bevezetett intézkedéseket az 58. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban megerősítik, módosítják, visszavonják vagy meghosszabbítják, és késedelem nélkül nyilvánosságra hozzák a Bizottság határozatának okait.

*54. cikk***Egyéb szükségintézkedések**

- (1) Amennyiben egy tagállam hivatalosan tájékoztatja a Bizottságot szükségintézkedések meghozatalának szükségességéről, de a Bizottság nem az 53. cikk alapján járt el, a tagállam ideiglenes védintézkedéseket hozhat. Ez esetben a tagállam haladéktalanul tájékoztatja erről a többi tagállamot és a Bizottságot.
- (2) Tíz munkanapon belül a Bizottság, az 58. cikk (2) bekezdésében meghatározott eljárással összhangban, az 58. cikk (1) bekezdésével összhangban létrehozott bizottság elé terjeszti az ügyet, amely dönt a tagállam által bevezetett ideiglenes védintézkedés meghosszabbításáról, módosításáról vagy visszavonásáról.
- (3) A tagállam mindaddig fenntartja saját ideiglenes védőintézkedéseit, amíg a Közösség nem vezeti be saját intézkedéseit.

3. SZAKASZ**VÁLSÁGKEZELÉS***55. cikk***Általános válságkezelési terv**

- (1) A Bizottság a Hatósággal és a tagállamokkal szorosan együttműködve elkészíti az élelmiszerek és a takarmányok biztonságára vonatkozó általános válságkezelési tervet (a továbbiakban: általános terv).
- (2) Az általános terv meghatározza azokat az élelmiszerekből és takarmányokból eredő közvetlen vagy közvetett, egészségkárosító

▼B

kockázatokat, amelyeknek a megelőzésére, felszámolására vagy elfogadható szintre való csökkentésére a meglévő rendelkezések nem elegendők, illetve amelyek egyedül az 53. vagy 54. cikk alkalmazásával kezelhetők megfelelő módon.

Az általános terv meghatározza a kockázatkezeléshez szükséges gyakorlati eljárásokat, beleértve az átláthatóság elveit és egy kommunikációs stratégiát is.

*56. cikk***Válságkezelő egység**

(1) A közösségi jog alkalmazásában betöltött szerepének sérelme nélkül, amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy egy bizonyos élelmiszer vagy takarmány súlyos közvetlen vagy közvetett egészségügyi kockázatot jelent, és a kockázat megelőzésére, felszámolására vagy elfogadható szintre való csökkentésére nem elegendők a meglévő rendelkezések, illetve a kockázat csak az 53. vagy 54. cikk alkalmazásával kezelhető megfelelő módon, a Bizottság haladéktalanul értesíti a tagállamokat és a Hatóságot.

(2) A Bizottság haladéktalanul létrehoz egy válságkezelő egységet, amelynek tevékenységében részt vesz a Hatóság is; a Hatóság szükség esetén tudományos és szakmai segítséget nyújt.

*57. cikk***A válságkezelő egység feladatai**

(1) A válságkezelő egység összegyűjti és értékeli az összes vonatkozó információt és meghatározza azokat a lehetséges megoldásokat, amelyekkel hatékonyan és a lehető legrövidebb időn belül megelőzhető, megszüntethető, illetve elfogadható szintre csökkenthető az egészségkárosítás kockázata.

(2) A válságkezelő egység kérheti minden olyan természetes vagy jogi személy segítségét, aki vagy amely rendelkezik a kockázat hatékony kezeléséhez szükséges szakértelemmel.

(3) A válságkezelő egység tájékoztatja a közvéleményt a kockázatokról és a hozott intézkedésekről.

V. FEJEZET

ELJÁRÁSOK ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

1. SZAKASZ

BIZOTTSÁGI ÉS KÖZVETÍTÉSI ELJÁRÁSOK*58. cikk***Bizottság**

(1) A Bizottság tevékenységét egy Élelmiszerlánc és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság (a továbbiakban: bizottság) segíti, amelynek tagjai a tagállamok képviselői, elnöke a Bizottság képviselője. A bizottság szekciókban tevékenykedik, ezek a szekciók vitatják meg a megfelelő ügyeket.

▼M4

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni, 8. cikkének rendelkezéseire is figyelemmel.

▼M4

Az 1999/468/EK határozat 5. cikkének (6) bekezdésében meghatározott határidő három hónap.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 5a. cikkének (1)–(4) bekezdését és 7. cikkét kell alkalmazni, 8. cikkének rendelkezéseire is figyelemmel.

▼B*59. cikk***A bizottság feladatai**

A bizottság az e rendeletben és a Közösség egyéb vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott esetekben és feltételekkel, a rendelkezésekben meghatározott funkciókat látja el. A bizottság az elnöke kezdeményezésére vagy valamelyik tag írásbeli kérelmére megvizsgálhat minden, az említett rendelkezésekben meghatározott kérdést.

*60. cikk***Közvetítési eljárás**

(1) A Közösség egyéb rendelkezései alkalmazásának sérelme nélkül, a tagállam a Bizottság elé terjeszti az ügyet, amennyiben úgy véli, hogy egy másik tagállam élelmiszerbiztonsági intézkedése nem összeegyeztethető ezzel a rendelettel, vagy vélhetően zavarja majd a belső piac működését; a Bizottság haladéktalanul tájékoztatja erről a többi érintett tagállamot.

(2) A két érintett tagállam és a Bizottság mindent megtesz annak érdekében, hogy megoldják a problémát. Amennyiben a felek nem jutnak megállapodásra, a Bizottság kikérheti a Hatóság véleményét a vitatott tudományos kérdéstről. E kérelem feltételeit és a szakvélemény elkészítésére vonatkozó határidőt a két érintett tagállammal folytatott konzultációt követően a Bizottság és a Hatóság közösen állapítja meg.

2. SZAKASZ**ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK***61. cikk***Felülvizsgálati záradék**

(1) 2005. január 1-je előtt és azt követően hatévenként a Hatóság a Bizottsággal együttműködve, az Igazgatótanács által a Bizottság egyetértésével meghatározott feltételek alapján megbízást ad az eredmények független, külső értékelésére. Az értékelés során meg kell vizsgálni a Hatóság működési módszereit és tevékenységének hatását. Az értékelés során figyelembe kell venni az érdekcsoportok véleményét közösségi és tagállami szinten egyaránt. A Hatóság Igazgatótanácsa megvizsgálja az értékelés megállapításait és átadja a Bizottságnak a Hatóságnál és a Hatóság munkamódszereiben szükséges változtatásokra vonatkozó ajánlásokat. Az értékelést és a javaslatokat nyilvánosságra kell hozni.

(2) 2005. január 1-je előtt a Bizottság kiad egy jelentést a IV. fejezet 1. és 2. szakaszának végrehajtása során szerzett tapasztalatokról.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említett jelentéseket és ajánlásokat elküldik a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek.

▼B

62. cikk

Hivatkozások az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóságra és az Élelmiszerlánc és Állat-egészségügyi Állandó Bizottságra

(1) A Közösség jogszabályaiban az élelmiszerügyi tudományos bizottságra, az takarmányozási tudományos bizottságra, az állat-egészségügyi tudományos bizottságra, a peszticidek tudományos bizottságra, a növényügyi tudományos bizottságra és a Tudományos Operatív Bizottságra való minden hivatkozás az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóságra való hivatkozásnak tekintendő.

(2) A Közösség jogszabályaiban az Élelmiszerügyi Állandó Bizottságra, a Takarmányozási Állandó Bizottságra és az Állat-egészségügyi Állandó Bizottságra való minden hivatkozás az Élelmiszerlánc és Állat-egészségügyi Állandó Bizottságra való hivatkozásnak tekintendő.

A Közösség jogszabályaiban, többek között a növényvédő szerekre vonatkozó és a maximális szennyezőanyag-értékeket meghatározó 76/895/EGK, 86/362/EGK, 86/363/EGK, 90/642/EGK és 91/414/EGK irányelvben a Növény-egészségügyi Állandó Bizottságra való hivatkozás az Élelmiszerlánc és Állat-egészségügyi Állandó Bizottságra való hivatkozásnak tekintendő.

(3) Az (1) és (2) bekezdés alkalmazásában a „Közösség jogszabályai” alatt a Közösség összes rendelete, irányelve és határozata értendő.

(4) A 68/361/EGK, 69/414/EGK és 70/372/EGK határozat hatályát veszti.

63. cikk

Az Európai Gyógyszerértékelő Ügynökség illetékessége

Ez a rendelet nem sérti az Európai Gyógyszerértékelő Ügynökségnek a 2309/93/EGK és 2377/90/EGK rendeletben, a 75/319/EGK ⁽¹⁾ és 81/851/EGK tanácsi irányelvben ⁽²⁾ meghatározott illetékességét.

64. cikk

A Hatóság működésének kezdete

A Hatóság 2002. január 1-jén kezdi meg működését.

65. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő 20. napon lép hatályba.

A 11. és 12. cikk, valamint a 14-20. cikk 2005. január 1-jétől alkalmazandó.

A 29., 56., 57., 60. cikk és a 62. cikk (1) bekezdése a Tudományos Bizottság és a tudományos testületek tagjainak kinevezését követően lép hatályba, amit a Hivatalos Lap „C” sorozatában hoznak nyilvánosságra.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

⁽¹⁾ HL L 147., 1975.6.9., 13. o. A 2001/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 311., 2001.11.28., 67. o.) módosított irányelv.

⁽²⁾ HL L 317., 1981.11.6., 1. o. A 2001/82/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 311., 2001.11.28., 1. o.) módosított irányelv.